

SV sviker sosialskolestudentene, se side 4
90 studenter til full skolestreik, se side 13

HVA MÅ GJØRES

Nr. 1, 1977

Avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund

4. årgang Kr. 3,-

politivold mot studenter
i Tromsø se side 8-9

50 000 i kø til
helse tjenesten?

se side 10

«Hva må gjøres»
møter

frosk se side 13

bresjnev vil
parre «gode
foreldre»,

se side 15

kommentar

på de kanter

Og så var det jul igjen.....

Vi ser oss med dette i stand til å viderebringe «Ny Tid»s julehilsen til sine lesere, med bare én kommentar: At avisas tegner forsøker å feste sine noe dunkle inntrykk fra julebordet på parti-

kontoret på papiet, synes vi ikke er merkelig. Men at redaksjonen bruker tegninga til å insinuere at vanlige folk feirer jul på den måten, er langt verre. Vi sier ikke mer!

under jernhælen

Bresjnevistavis «Friheten» brakte for kort tid siden en melding om at Augustino Neto, president i Angola og formann i MPLA, har hatt «drøftinger» med Bresjnev i Moskva: «Under disse samtaler understreket man betydningen av et samarbeid mellom de sosialistiske land og de nasjonale frigjøringskrefter med sikte på å styrke freden og sikkerheten». (vår utheving). Angola er såvisst ikke det siste landet sosialimperialismen har til hensikt å vinne herredømme over og MPLA er ikke den siste frigjøringsorganisasjonen den vil vinne innpass i for å sikre seg herredømme i landet!

En 20 årig avtale om «vennskap og samarbeid» som spesielt skal utvikles «på det politiske, økonomiske, handelsmessige, teknisk-vitenskapelige, kulturelle og andre områder» skal sørge for at Angola skal ligge tryggest mulig under Sovjets jernhæl. Men Sovjet og sosialimperialismen stanser ikke med Angola. Angola skal tjene som

base for videre ekspansjon i Afrika, eller som «Friheten» sukkersøtt uttrykker det: «Man vil fortsatt utvide samarbeidet på det militære området med henblikk på å styrke de to lands forsvarsevne.»(!)

når sosialismen kommer, flytter Arne Kielland

På selve julaften har «Telemark Arbeiderblad» kostet på seg et intervju med en av fylkets Stortingsrepresentanter, Arne Kielland, SV. Avisas spørsmål er: «Hva ville du gjort dersom det ble revolusjon i Telemark?».

Til dette utbryter den bolde kjemper spontant: «Revolusjon i Telemark?? Da ville jeg forsøke å stikke av!»

Men avisa gir seg ikke, og fortsetter: «Nei, vent nå. Vi forutsetter at du var sjefen!».

I så fall sier Kielland, skulle i alle fall alle få ei lita hytte på fjellet eller ved sjøen, «der hvor de ønsker det». Stort billigere kan vel ikke borgerskapet slippe fra det!

på vei opp

For noen numre siden fortalte vi at tidligere styremedlem i Universitetet SV og studentaristokrat i særklasse, Marit N. Aarseth, hadde forlatt det synkende skip og kastet søkende blikk i retning AUF. Etter kort mellomspill i «Sosialistisk Of-

fensiv» har hun nå tatt spranget. Og oppover bærer det med hurtigtogsart. Allerede etter kort tid sto hun fram som hovedinnleder på AUFs studentpolitiske konferanse.

I sin innledning presterte hun bl.a. å hevde at grunnen til at mange unge jenter under utdanning gikk mot DNAs politikk var at de kom fra Høyre-hjem der de hadde blitt oppdratt til det! Vi tviler ikke på at DNA-ledelsen, som var sterkt representert, nikka velkomment til dette. Som talsmann for slike «teorier» innafor studenbevegelsen vil hun sikkert belønnes godt av såvel DNA-toppen som det øvrige borgerskap.

Vi fristes til å si som en annen kamerat engang sa til endel AUF-ere som karrierismen lyste ut av øyene på: «Hils opp, 'a!» Og for egen regning kan vi tilføye at en kampvillig arbeiderklasse og studenbevegelse raskt skal få dere ned igjen!

bare «lovlige» streiker er «nødvendige»

Dagbladet har spurt endel «personligheter» om hva de tror det nye året vil bringe av arbeidskamper og streiker. Journalist Jan Otto Hauge fra «Ny Tid», svarer:

«Hva 1977 vil bringe avhenger dessverre i stor grad av hva

ekstremistene i fagbevegelsen — Aspengren og Steigan — legger opp til. Hittil har de fleste av «kampa», ledet av AKP-erne stort sett ført til en dreining av hyreskrua i fagbevegelsen. Samtidig settes streikevåpenet i mis-kreditt når det er nødvendig å ta det i bruk, f.eks. Krysset, Hydro-stuerne og bomkonflikten i Lier. Mitt håp er at de fagorganiserte i 1977 viser både Steigan og Aspengren ryggen og slåss når det er nødvendig».

Uttalelsen taler for seg sjøl, men det er i alle fall grunn til å merke seg at Huges definisjon på nødvendige streiker, faller helt sammen med streiker LO-ledelsen ikke har stempla som ulovlige. Dermed fordømmer han også en rekke viktige streiker i 1976 som Jøtul-streika, Linjegods-streika, streiken i Odda og Champignon-streiken. Hvis arbeiderklassen bare skal streike når Hauge & Co. mener det er «nødvendig» er vi alle fall sikre på at Aspengren vil få et godt nytt år!

er arbeiderbevegelsen mer enn Arbeiderpartiet?

«Hvordan går årets Stortingsvalg», spurte Aftenposten de parlamentariske lederne i romjula. Og SVs talsmann, Reidar T.Larsen, er optimist:

«Jeg mener det blir flertall for arbeiderbevegelsen. □ Men det

LILLE RØDFRÅKK OG DEN SOSIALIMPERIALISTISKE ULVEN. (Fritt etter Grimm.)

«Degenerert arbeiderstat», «overgangssamfunn» og «progressiv kraft». Dette er noen av de skjønnmalende karakteristikkene «Sosialistisk Front» i DNS måtte hente fram i sitt forsvaret av de nye tsarene i Kreml. Ingen ting var for dårlig bare en kunne benekte det faktum at Sovjet idag er ei imperialistisk

er spesielle forutsetninger som må innfris: Arbeiderpartiet må innse at arbeiderbevegelsen er mer enn Arbeiderpartiet, og at samarbeid med de sosialistiske venstrekreftene er nødvendig for å oppnå valgseier til høsten».

Klarere kan det vare å minne om at «de sosialistiske venstrekreftene» er noe helt annet enn SV-ledelsen, og at bra folk absolutt ikke vil ha verken valgseier for eller samarbeid med DNA!

supermakt, der det råder et fascistisk diktatur over arbeiderklassen.

Men progressive studenter lar seg ikke lure til proimperialisme. Det viser valgresultatet med all ønskelig tydelighet. NKS-avisa ved Universitetet i Oslo, «Oppbrudd», kommenterte SFDs linje på denne måten!

Abonner IDAG!

Dagsavisa Klassekampen er nå like rundt hjørnet. Det første nummeret kommer 1. april. Men for at det ikke skal bli noe aprilsnarr kreves det at alle venner av Klassekampen ikke «venter og ser», men tegner abonnement NÅ!

Fra 1. april vil KLASSEKAMPEN komme ut hver dag, med ei 8 siders avis 5 ganger i uka samt ei 16 siders avis hver onsdag.

At Klassekampen blir dagsavis er ingen hvilken som helst begivenhet. Det er et uttrykk for at den revolusjonære bevegelsen er i framgang, at klassekampinja har fått større oppslutning og at borgerskapet har lidd et nederlag.

Dette stiller oss overfor større og hardere oppgaver: Den nye dagsavisa skal ikke bli ei døgnflue, en klamp om foten og et vaklende statssubsidiert lommerusk av typen Ny Tid. Dagsavisa er stabla på beina av klassebevisste arbeidere, av folk som sjøl har vært i

kamp og av andre som skjønner at Klassekampen er uunnværlig i dag og i framtida.

27000 folk kjøper klassekampens tirsdaysnummer hver uke. Det er stor entusiasme for å spre avisa til andre. Dette har ført til et stor løssalg, hvilket er bra. Men det er for få som har tegna abonnement på dagsavisa! Et opplag på 27.000 hjelper ikke dagsavisa dersom bare få er abonnenter. Det er URÅD å selge 27000 aviser i løssalg hver dag.

Mange som abonnerer på avisa i dag har ennå ikke tegna abonnement på dagsavisa. Videre er det mange som tenker at de skal abonnere på dagsavisa når den kommer 1. april. Til alle dere

vil vi si: Rotasjonspressa er på plass, kjøpt og betalt, det første nummeret er allerede trykt på vårt eget trykkeri. Ei rekke andre saker, bl.a. papir, er allerede bestilt eller kjøpt. Og regningene venter ikke til dagsavisa kommer med sitt første nummer. Regningene kommer fra NÅ!

Ryggraden til dagsavisa Klassekampen er abonnentene. Bare et stort antall abonnenter kan sikre at avisa blir ei virkelig dagsavis! På bakgrunn av abonnemestallet kan Klassekampen være i stand til å gjøre de mange vurderinger (nyansettelser, produksjon osv.) som skal til for at avisa skal bli slik vi ønsker. Et lavt abonnemestall vil si ei tynnere avis, ei avis med dårligere dekning av klassekampen nasjonalt og internasjonalt. Til stor glede for revisjonister, DNA-pamper og resten av borgerskapet.

Abonner på dagsavisa NÅ! Dagsavisa kommer 1. april, det som avisas venner foretar seg i tida FRAM TIL 1. april avgjør hvor bra den blir! Tegn abonnement i dag, det er nå vi stamper den kommunistiske dagsavisa opp av jorda!

Bildet: Resultatet av 2½ års flittig innsamlingsarbeid: Vårt eget trykkeri.

HVA MÅ GJØRES» er avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund.

Adresse:
Boks 2072, Grünerløkka, OSLO5
Postgiro 2.23.26.43.

HVA MÅ GJØRES

Utkommer med 7 nummer pr. år.
Abonnementspris kr. 20,- pr. år.
Ansvarlig:
Bernt Holtmark
Trykt i offset hos A/S
Duplotrykk, Oslo.

Et bedre våpen i kampen for dine interesser!

Som du ser har det skjedd store forandringer med «Hva må gjøres» siden sist. Fra det gamle tidsskriftsformat, kommer vi nå ut i avisform. Vi gjør dette for å kunne utnytte det nye rotasjonstrykkeriet til den kommunistiske bevegelsen, og det vil bety en rekke forbedringer.

Det nye formatet fører til at produksjonstida kuttes en del ned. Dette gjør det mulig for oss å bli mer aktuelle. Siden den politiske kampen på lærestedene nettopp er prega av raske skiftninger, og siden klassekampen ellers i samfunnet skjerpes kraftig for hver dag, er det viktig.

Omlagginga fører også til at avisa vil kunne komme oftere enn før, og at løssalgsprisen vil gå betydelig ned. Fra nå av vil dette komme 7 numre i året, 4 i vårsemesteret og 3 om høsten. I tillegg arbeider vi med planer om å gi ut et egne studiehefter om aktuelle politiske spørsmål. Løssalgsprisen for den nye avisa vil være kr. 3.

Men omlagginga markerer også

en forandring i avisas innretning. Det «gamle» «Hva må gjøres» har fått endel kritikk som vi mener var riktig. Hovedpunktene i kritikken var at avisa i for liten grad evna å gripe inn i den politiske kampen på lærestedene, at denne ikke ble et viktig redskap for folk i det daglige politiske arbeidet. Det ble også reist kritikk for at avisa hadde klare intellektualistiske trekk, at arbeiderklassens kamper ble for lite omtalt og at den konkrete avsløringa av de moderne revisjonistene som borgerskapets tjenere i arbeiderbevegelsen, var for svak.

Vi har begynt diskusjonene for å rette opp disse feila, og mener sjøl vi har kommet et stykke på vei. Men det er viktig at dere som leser den fortsatt er aktive til å fremme kritikk og forslag. «Hva må gjøres» skal være ei avis progressive på lærestedene virkelig har bruk for!

Den kommunistiske pressa skal være et våpen i klassekampen. Den skal bidra til å styrke såvel den daglige kampen som kampen for

sosialismen. Det stiller store krav.

«Uten en revolusjonær teori kan det ikke være noen revolusjonær bevegelse» sier Lenin, og for en kommunistisk avis er det en viktig oppgave å utbre marxismen-leninismen. Men dette betyr også at en fører en skarp og uforsonlig kamp mot all revisjonisme, borgerlige revidert «marxisme» som er blotta for et hvert revolusjonært innhold.

Teorien skal være rettesnor til handling, og avisa må gi retningslinjer for de kampene vi som studenter fører på ulike områder. Men det er utilstrekkelig å begrense seg til studentkampen. Bare under ledelse av arbeiderklassen og dens kommunistiske parti kan studentbevegelsen bli en kraft i kampen for sosialismen. «Hva må gjøres» vil derfor også ha som siktemål å øke støtte til AKP(m-l) i studentmassen, og å utvikle enheten mellom studenter og arbeidere gjennom streikestøttearbeidet og på andre måter.

Ei kommunistisk avis har også en

viktig oppgave som organisator. Avisa skal kjøre fram paroler som gjør det mulig å gjennomføre felles aksjoner over hele landet, styrke oppslutninga om det kommunistiske studentforbundet og ulike progressive fronter.

I dag ruster de to imperialistiske supermaktene til en ny verdenskrig. Vi kommunister vil vende denne krigen til revolusjon gjennom langvarig folkekrig mot okkupertmakta. Men en forutsetning for dette er at vi allerede i dag begynner å forberede folk på det som vil komme, at vi allerede nå styrker kampen mot begge de imperialistiske supermaktene. Men dette er umulig dersom vi ikke samtidig avslører deres støttespillere her i landet, slik vi finner dem i de borgerlige partiene fra Høyre til SV. Truselen fra supermaktene må vi også møte med å smi bånd mellom de progressive i ulike land sterkere. Derfor vil du i tida framover finne mye stoff i «Hva må gjøres» om supermaktene og deres krigsplaner, om deres støttespillere

i Norge og om den kampen som føres mot dem og som folka i den 3. verden går i spissen for.

Disse retningslinjene vil vi arbeide etter, men ei god kommunistisk avis kan aldri lages av en redaksjon i avsondret ro fra den politiske kampen. Avisa er avhengig av støtte fra leserne. Vi oppfordrer alle som leser avisa til å sende oss stoff enten det er om interessekampen på ditt lærested eller om andre ting. Avisa skal være en avis for ungdom over hele landet, og så lenge redaksjonen sitter i Oslo, har det lett for å sette sitt preg på stoffet. Vi skal sjøl arbeide for å bedre dette, men det bør også være en spesiell oppfordring til folk på lærestedene utover i landet til å gripe pennen. Se på «Hva må gjøres» som et viktig redskap til å samle støtte til saker dere slåss for på ditt lærested! Bli korrespondent for avisa!

SISTE INNSPURT!

Den kommunistiske bevegelsen i Norge er i ferd med å avslutte et kjempeløft: Idag står et flunkende nytt, moderne rotasjonstrykkeri klart til bruk. I løpet av de 3 åra kampanja for trykkeriet har vart, har det ialt blitt samla inn mer enn 3,3 millioner kr! Av denne summen har NKS samla inn over en halv million!

HVORFOR EGET TRYKKERI?

Prinsippet om en sjølberga økonomi er grunnleggende for en kommunistisk bevegelse. Når en har som mål å styrte borgerskapet og innføre sosialismen, kan en ikke gjøre seg økonomisk avhengig av det samme borgerskapet. Det vil uunngåelig føre til at bevegelsen degenererer politisk, at borgerskapet

ganda. Rotasjonstrykkeriet vil sikre dette, bl.a. blir vi sjøl istand til å trykke «Klassekampen» som dagsavis.

Men trykkeriet er en viktig seier for alle progressive. Der kan også progressive fronter, streikende arbeidere og andre som trenger det få trykt aviser, blader, løpesedler og annet materiell raskt.

har et økonomisk kvelertak på den og kan stramme til når det vil.

På samme måte som kommunistiske organisasjoner er uavhengige av statlig støtte til drifta, må vi også gjøre oss uavhengige av borgerskapets trykkerier i spredninga av kommunistisk propa-

Kommunistisk Venstrepartis avis

Nyttid

som trykkes hver uke på Nationens nye offset-presse. gratulerer med nyanskaffelsen!

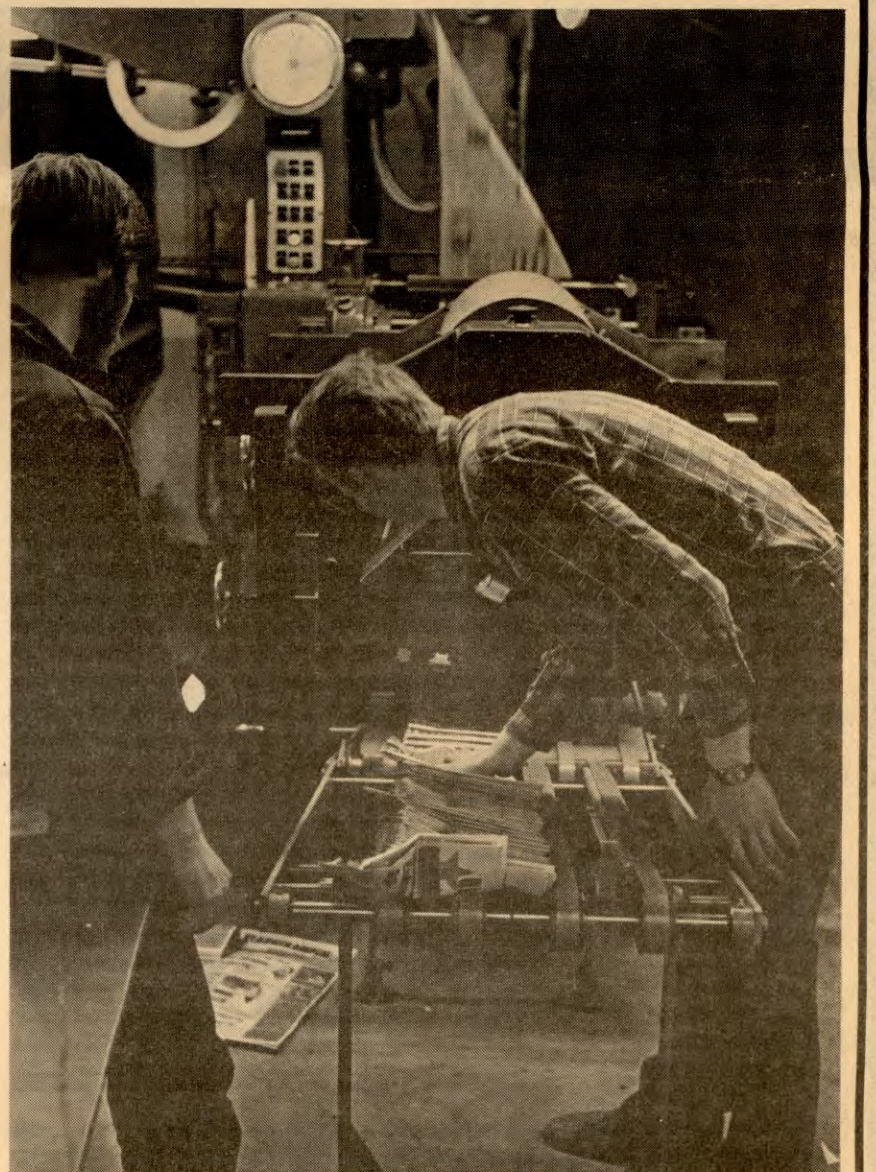
Ikke alle satser på økonomisk sjølberging!

EGEN GAVE FRA UNGDOMMEN

I den siste etappen i innsamlinga har Rød Ungdom og NKS gått sammen om en egen gave til det nye trykkeriet. Hver av organisasjonene skal samle inn kr. 100.000 innen 1.2. Pengene skal brukes til en 2-farge-maskin, dvs. en trykkemaksin som kan trykke 2 farger samtidig. Dette vil bety raskere produksjon av løpesedler i 2 farger, tidsskriftomslag og andre liknende trykksaker.

TA ET KRAFTTAK NÅ!

Det står ennå endel tusen igjen før NKS har nådd sin del av målsettinga. Pr. 1.1. var det kommet inn kr. 80.000. Dette krever ekstra innsats fram til 1. februar. I dette nummeret av «Hva må gjøres» finner du en postgirotalong. Vi oppfordrer alle til å ta en tur på posthuset, og gi sitt bidrag til innsamlinga. En bedre investering kan revolusjonære neppe gjøre!

Sosialskelestudenter til «Hva må gjøres»

«DET ER NÅ KAMPEN VIRKELIG BEGYNNER!»

6. og 7. desember aksjonerte sosialskelestudenter, sykepleierelever, ergoterapistudenter, vernepleierelever, fysioterapistudenter og mensendickstudenter mot Stortingsmelding 13 i Oslo, Stavanger og Trondheim. Stortingsmelding 13 går inn for at all høyere utdanning skal inn under DH-skolen. Distrikthøyskolesystemet vil bety store enheter fra 1.500—4.000 elever og det vil bety utvanning av fagene for å sikre fleksibilitet og gjøre arbeidskrafta mer mobil.

«Hva må gjøres» har besøkt Sosialskelesten i Trondheim og bedt Elin Mortensen og Ivar Kjellevik, henholdsvis nestleder og sentralstyrerepresentant i Fellesrådet for sosialskelestudenter (FR) fortelle om aksjonene og hvilke erfaringer de har gjort i forbindelse med dem.

— Hva skjedde i Trondheim i forbindelse med aksjonene?

Elin: — Det skjedde veldig mye. Folk som aldri har vært med på aksjoner for jobbet på spreng — det var stor oppslutning og entusiasme på skolene. Vi fikk mye støtte ute blandt folk, det ser ut til at forståelsen for og motstanden mot DNA-regjeringas utdanningspolitikk er stadig økende.

Ivar: — Det ble delt ut over 15000 løpesedler og samlet inn over 2000 underskrifter på stands og ved institusjonsbesøk de to dagene. Det gikk ca. 380 i demonstrasjonstog med hovedparole: «Avvis stortingsmelding 13», og det var 250 tilstede på et åpent møte om kvelden. På sosialskelesten var det full oppslutning om den politiske demonstrasjonsstreiken.

ORGANISERINGA AV AKSJONEN

— Hvordan ble aksjonene forberedt og organisert her i byen?

Elin: — Aksjonene har vært forberedt gjennom hele høstsemesteret. Først skolerte vi oss grundig på st.meld. 13 gjennom basisgrupper, seminarer, sosialskeledagene og stadige diskusjoner. Denne skoleringsen mener jeg dannet grunnlaget og var helt nødvendig for aksjonene, for på den måten

oppnådde folk en politisk forståelse for at aksjoner mot meldinga er nødvendig og riktig. Derfor ble oppslutninga også så stor.

Ivar: — I Trondheim ble det under kampen mot st.meld. 17 oppretta et «kontaktforum» som bestod av representanter for de forskjellige utdanningsretningene som ble rammet av meldinga. «Kontaktforum» ledet og koordinerte da aksjonene mot meldinga her i byen, og nå i høst ble denne komiteen blåst skikkelig liv i igjen. «Kontaktforum» la seg helt fra starten av på ei offensiv linje, og det var enighet om ikke å la seg binde av den sentrale Samarbeidskomiteen om den forsøkte å begrense aksjonene. De enkelte skoler ble stilt fritt når det gjaldt tilslutningsgrunnlag og paroler, bare de sluttet seg til hovedparolene: «Avvis stortingsmelding 13» og «Nei til innlemming i DH-systemet». «Kontaktforum» fordelt så de ulike oppgavene mellom skolene etter deres kapasitet.

AKSJONSKOMITEENE ER NØKKELLEDDET

Elin: — På hver skole ble det valgt en aksjonskomite på allmøte. Disse komiteene planla og ledet aksjonene, og vi har oppsummert at disse aksjonskomiteene er nøkkelleddet i den lokale organiseringa, og at vi vil opprettholde

disse slik at de kan settes i virksomhet straks det blir aktuelt med nye aksjoner mot stortingsmeldinga. Jeg har lyst til å nevne en ting som jeg synes fungerte særlig fint her på skolen, og det var aksjonsfrokostene hver dag. Der delte aksjonskomiteen oppgavene, vi hadde rollespill på det å stå på stand, diskusjoner og kultur. Aksjonsfrokostene, der 85% av studentene deltok, var virkelig inspirerende og gjorde folk kamplystne.

— Hvordan gikk aksjonene i resten av landet?

Ivar: — Det vil føre for langt å gå i detalj, men oppsummert vil jeg si at de var vellykka. I Stavanger var det 8 stands rundt i byen, hvor det ble delt ut mer enn 10.000 løpesedler. Sosialskelestudentene der i byen besøkte 45 institusjoner. 300 deltok i demonstrasjonstog, og det var 150 tilstede på møtet om kvelden. Også Sosialskelesten i Stavanger strejket, og det var full oppslutning om streiken begge dagene. I Oslo ble det delt ut over 100.000 løpesedler fra 14 stands, 700 deltok i demonstrasjonstog i høljende regnvær og det var ca. 240 tilstede på det åpne møtet om kvelden. Ellers er det skrevet en mengde avisinnlegg, gitt intervjuer både til aviser og i radio, stortingsmeldinga blei jo også tatt opp i «På sparket» på TV. — Det var i det hele tatt stor aktivitet på selve aksjonsdagene og i forberedelsene til dem.

SAMARBEIDSKOMITEEN ET HINDER FOR AKSJON

— Hvorfor ble aksjonene forberedt og lagt opp sentralt i FR?

Elin: — Flertallet i landsstyret og i sentralstyret, som er SV-dominert, gikk inn for at vi skulle underlegge oss Samarbeidskomiteen for de utdannings-søkende i helse- og sosialsektoren i Oslo. Ivar og jeg som tilhører min-

dretallet i sentralstyret gikk klart i mot dette fordi vi i FR aldri har diskutert vårt forhold til denne Samarbeidskomiteen skikkelig, og fordi den ikke har noe klart mandat. De enkelte representantene har ofte ikke noe klart forhold til de interesseorganisasjonene de skal representere, og har hatt stygge tendenser til å fungere som enkeltpersoner og ikke som representanter. Vi mener at denne komiteen har fungert som et hinder for aksjonene i enkelte tilfeller, særlig har den prøvd å virke begrensende på aksjonene i Stavanger og Trondheim.

Ivar: — Samarbeidskomiteen, som er dominert av ledende SV-ere fra de forskjellige interesseorganisasjonene ser på seg selv som et overordnet organ for skolene og interesseorganisasjonene. Disse skal pent bøye seg for vedtakene i komiteen. Et par eksempler på vedtak som blei fatta skulle vise klart hvor begrensende de ville ha virket om de ikke var blitt tilbakevist av grunnplanen i organisasjonene: Vernepleierelevne skulle ikke kunne komme med egne krav selv om skolene var direkte truet av nedlegging. Det var å gå utover aksjonsgrunnlaget og det ville splitte aksjonene, sa den allmektige Samarbeidskomité. Hverken vernepleier — eller sykepleierelevne skulle få spre egne løpesedler om sin spesielle situasjon. «De kan jo komme inn på saker som ligger utenfor aksjonsgrunnlaget, og det er farlig.» Hvis det ikke ble demonstrasjonstog i Oslo, kunne ingen andre ha demonstrasjonstog heller. Om det likevel skulle bli arrangert demonstrasjonstog i Trondheim, så var det å betrakte som splittelsespolitikk og et grovt forsøk på å ødelegge samarbeidet. Dessuten gikk de inn for at aksjonsformene skulle være

dsstyremøtet! Det må vel kunne kalles reinspikka opportunisme?!

Ivar: — Langt alvorligere reint organisasjonsmessig er det at forslaget om streik ikke ble fremmet av de valgte tillitsmennene, enda det var vedtatt av et høyere organ. Dette er et klart brudd på vanlig organisasjonspraksis, og det skal tas grundig opp på sentralstyremøte 17. januar. Jeg synes det er særlig alvorlig når det gjelder folk med lang organisasjonserfaring, slik som f.eks. Kjellstadli.

SV'ERE IMOT Å AVVISE ST. 13

— Har dere andre eksempler på SV's politikk og praksis når det gjelder st.meld. 13?

Ivar: — Som Elin sa så varierer de politikken etter det som kan tenkes å gå igjennom i de forskjellige fora. På den store DUK-konferansen i høst gikk kjente SV'ere som Jens Jacobsen fra NSU og Morten Jørgensen fra Universitetet SV imot å avvise meldinga! Det vil neppe noen SV'ere gjøre åpent i FR eller i noen av de andre interesseorganisasjonene som er berørt av st.meld. 13, selv om argumentene til Jacobsen og Jørgensen neppe ligger dem så veldig fjernt. Argumentene gikk nemlig på at «det nytter ikke å kjempe mot DH-systemet» og på at deler av meldinga er bra, f.eks. med basisår fordi den åpner for fagkritiske muligheter. Disse to ble stående temmelig isolert på DUK-konferansen, og fikk vel bare betinget støtte fra høyrehold i NGS.

Elin: — En del SV'ere legger stor vekt på «prinsippdebatten» i Stortinget, og ser lyst på den parlamentariske situasjonene, der de øyner store muligheter for at «mellompartiene» og Høyre faller ned på «riktig» stand-

avhengig av hva «moderforbundene» NOSO, Norsk Sykepleierforbund osv. kunne godta og godkjenne. Hvis ikke ville de kunne ta avstand fra studentene, selv om de var aldri så enige i at vi aksjonerte for en riktig sak.

SV'S OPPORTUNISME

Elin: — I Samarbeidskomiteen er SV-erne i flertall og kan bruke det til å kjøre ut den politikken de virkelig står på, i og med at dette ikke er noe representativt organ. Der har de forsøkt å sabotere skikkelige aksjoner mot meldinga, slik som Ivar sier. I Sentralstyret i FR har ikke SV-erne vært sterke nok til å kjøre denne linja fullt ut. De har måttet gi etter for press fra grunnplanen, særlig fra lokalavdelingene i Trondheim og Stavanger — og som de gode opportunistene de er, endrer de politikken etter hva slags forsamling de befinner seg i.

— Hvordan det?

Elin: — Ett eksempel: På et møte 29/10 vedtok styret å oppfordre lokalavdelingene til å gå til politisk demonstrasjonsstreik de to aksjonsdagene. Det samme gjorde Sosialskeledagene enstemmig. Det var det ca. 200 studenter tilstede. På Landsmøtet 21/11 frammet FR's leder Erik Kjellstadli (ledende SV-er) et forslag som innebar at lokalavdelingene skulle underlegge seg Samarbeidskomiteen. Samtidig inneholdt forslaget et avsnitt der lokalavdelingene ble oppfordret til å gå til politisk demonstrasjonsstreik — noe han antagelig regnet som nødvendig å ha med for å få landsstyret til å vedta hele forslaget. Vel «hjemme» igjen, på allmøte på Bygdøy-skolen, refererer han forslaget og lanserer så sin «personlige mening» — nemlig politisk aksjonsdager og ikke streik. Han går altså imot sitt eget forslag som ble vedtatt på lan-

punkt. Jeg synes det er lurt å se litt på hva som skjedde da St. meld. 17 ble behandlet våren -75. Den ble nemlig enstemmig oversendt regjeringa, og det var ingen som fremma det som var studentenes krav, å avvise alle hovedprinsippene i meldinga. Det eneste SV og «mellompartiene» foreslo var mindre DH-sentra og regionale «råd» i stedet for regionale styrever.

DET ER NÅ KAMPEN BEGYNNER!

— Hva vil skje videre når det gjelder st.meld. 13 og kampen mot den?

Ivar: — Meldinga skal antagelig behandles i Stortinget i vårsesjonen. Tidspunktet er uklart, det kan bli alt fra slutten av januar, til juni, etter skole-slutt. Men vi er forberedt, og vi har lært så mye av disse aksjonene at aksjonene neste gang skal bli enda mer slagkraftig. På allmøtet her på skolen og i sentralstyret har vi oppsummert at aksjonsdagene 6. og 7. desember var en god begynnelse, men at det er nå kampen virkelig begynner. Vi gir oss ikke før stortingsmeldinga er avvist!

Elin: — Vi må være oppmerksomme på at enkelte ønsker å legge ned kampen og drive sabotasje. Vi må avsløre og isolere en slik politikk. Og da tror jeg det beste middelet vi har er at folk studerer st.meld.13 og setter seg inn i hva det vil bety for oss utdanningssøkende i helse- og sosialsektoren, for helse- og sosialarbeidere og for klienter og pasienter — dersom meldinga skulle gå igjennom. Da tror jeg nemlig alle vil forstå at det er en rettferdig kamp vi fører, og at det i siste instans vil ramme alle hvis kampen legges ned eller saboteres. Vi trenger også brei støtte fra fagforeninger og andre organisasjoner, folk som har muligheter for å ta opp dette i sin organisasjon oppfordres herved til å gjøre det.

Hustad-arbeider til «Hva må gjøres»:

«Vi slåss til krava er innfridd!»

På fiskematfabrikken M. Hustad & Co. i Trondheim er 9 arbeidere i streik mot en usaklig oppsigelse. De er blitt møtt med vold fra politiet, hets i borgerpressen, eksklusjoner fra forbundet og oppsigelser og andre provokasjoner fra bedriftsledelsen. Allikevel er de fast bestemt på å fortsette kampen til arbeidskameraten og de sjøl er tilbake på jobben.

Vi har intervjuet en av dem som står midt oppe i kampen, den tidligere tillitskvinna ved bedriften, Astrid Holm.

OPPSIGELSER OG GROTESKE FORHOLD

— Hvilke forhold førte til at det brøt ut streik på bedriften?

— Den direkte bakgrunnen var at en av våre arbeidskamerater, Geir Iversen, ble usaklig oppsagt. Tidligere i år har Hustad forsøkt seg med 4 andre slike oppsigelser. Denne gangen gikk vi til aksjon.

Samtidig er forholda vi arbeider under groteske. Helse- og sanitærforholda oppfyller ikke engang minstekrava, fett og skitt flyter når produksjonen går for fullt. Om vinteren har det vært nede i 7 grader på kjøkkenet og 3 grader på do. For enkelte lå lønna under tariffen og betalinga for overtid var dårlig. Sammen med oppsigelsene sier dette mye om arbeidskjøperen.

— Ja, hvordan er Hustad som sjef?

— Ingen snakk om innflytelse for arbeiderne der i gården, han vil «ordne opp» sjøl. Han har ikke nektet oss å fagorganisere oss, men hvis vi stiller krav slår han i bordet. «Uten tillitsfolk var vi som en stor familie» presterte han å si engang.

Meg forsøkte han å sparke tidligere i år. «Det forbanna Rød Front-kvinn-folket» har han kalt meg.

BREI STØTTE

— Er dere fornøyd med støtten dere har fått?

— Ja, vi er overveldet. Allerede nå har vi fått mer enn 35.000 kr. i økonomisk støtte og støtteerklæringer strømmer stadig inn. Foreløpig har det meste av støtten kommet fra streikestøttekomiteene. De har klart demonstrert sin betydning for arbeidere i streik. Men også en rekke fagforeninger har støttet oss, og i tida framover bør

progressive ta opp forslag om støtte i sine klubber og foreninger, slik at det blir enda flere.

SV'S ROLLE

— Hvordan har SV stilt seg til kampen deres?

— En del lokallag i byen har støttet oss, men bildet er langt fra entydig. På et møte vi var invitert til i SVs faglige utvalg i Sør-Trøndelag, sa lederen for utvalget, Odd Olsen, faktisk omtrent akkurat det til oss som forbundssekretæren i Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbundet: Det var en «stor tabbe» av oss å ikke gi opp streiken når forbundet sa det. Vi kunne ikke stille krav til forbundet, mente han.

En annen SV-er, Reidar Moen, har sagt at «Hustad-streiken er en student-leik»!

ENHET STUDENTER—ARBEIDERE!

— Jo, men mener ikke mange at dette er en «studentaksjon»?

— De tar feil. Mange studenter har støttet oss, og det er vi glad for. Studentene har vært en viktig støtte for oss både økonomisk og i kampen for å hindre streikebryteriet. Men dette er ingen «studentaksjon». Også i arbeiderklassen har vi brei støtte, og på en rekke arbeidsplasser går støttelister rundt. Det er bare kapitaleierne som tjener på studenthetsen. Vi må sloss for parola: Enhet studenter—arbeidere!

FORBUNDETS «STØTTE»

— Hva har LO-forbundet deres gjort?

— Først etter at vi hadde trua med sit-down-aksjon sa de seg enige i at opp-

NAF. Det hjalp sjølsagt ikke.

Så mente de vi skulle utsette alle aksjoner til saka hadde vært behandla i forlikrådet. Dette kunne vi ikke godta, for vi vet godt at en slik sak kan ta flere år, og hva skulle Geir gjøre i mellom-tida?

Nå har forbundet stempla kampen vår som ulovlig, og de trua først med eksklusjon. Da vi sa at slike trusler var

Astrid Holm

sigelsen var usaklig. Før dette sendte de en anmodning til Hustad om at Geir måtte få fortsette i jobben til det var kommet til en avklaring mellom LO og

å falle oss i ryggen, satte de dem ut i livet og ekskluderte meg og ei jente til fra forbundet!

VI GIR OSS IKKE!

— Hvordan vurderer du situasjonen nå?

— Jeg mener vi står sterkt. Produksjonen på vår avdeling er sterkt redusert. Trass i politibeskyttelse for streikebryterne og politiingrep mot oss, har det ikke vært mulig å gå til noe omfattende streikebryteri. Bare ei som var sjukemeldt da streiken starta, formannen på lageret og noen sjåfører utfører dette usle arbeidet.

Solidariteten mellom arbeidsfolk er sterk. Tre har sagt opp hos Hustad, og en ansatt i et transportbyrå nektet å frakte Hustads varer. Han fikk sparken på dagen.

Til og med politiet er mindre skrakske enn før. Aksjonen da de arresterte flere av oss, vakte enorm reaksjon blant vanlige folk.

— Hva blir viktigst i kampen framover?

— Først og fremst å stoppe streikebryteriet og styrke boikotten av varer fra Hustad. I støttearbeidet blir den politiske støtten viktigst, men glem ikke økonomien helt!

Enheten mellom oss som streiker er stor. Vi er villige til å slåss til krava våre er innfridd og alle er tatt inn igjen. Mulighetene for full seier er absolutt til stede!

NKS stør dei streikande

Sentralstyret i NKS har sendt ei støttefråsegn til dei streikande ved Hustad & Co, og løyva kr.500 til kampen deira. I fråsegna heiter det mellom anna at NKS fullt ut stør dei rettvise krava dei streikande har reist mot usaklege oppseiingar og mot freistnadene på streikebryteri og mot politivalden. Fråsegna fordømer og på det skarpaste sviket fra leiinga i LO og hetsen mot dei streikande.

Sluttleg sleg fråsegna fast at NKS i tida framover vil oppmode progressive på lærestadene over heile landet til å ta aktivt del i støttearbeidet for dei streikande gjennom dei lokale streikestøttekomiteane.

SEND STØTTE!

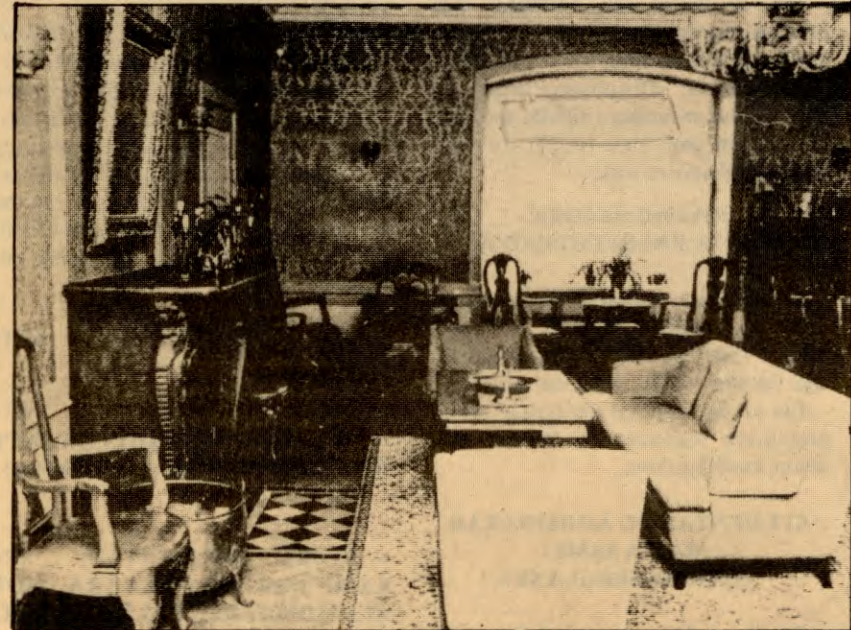
Støtte til de streikende ved M. Hustad & Co. i Trondheim kan sendes til:

Aksjonskomiteen for Hustad-arbeiderne, postboks 1628, 7001 Trondheim.

Postgiro 90 75 458

Ta opp støtte til de streikende på allmøter, i studentforeninger, i studentersamfunna og i andre fora!

«SLOTTSMIDDAGEN» som forsvant

Interiør fra «Slottet».

Studentene ved Statens Lærerskole i Husstell krevde for noen måneder siden at de såkalte «slottsmiddagene» måtte ut av undervisningsopplegget. «Slottsmiddagene» skulle lære studentene den virkelige høyborgerlige etikette. Trass i splittelsesforsøk fra rektors og læreres side vant studentene fram med kravet sitt.

«SLOTTSMIDDAGEN» — DET FINESTE AV DE «FINE»

Ved Statens Lærerskole i Husstell fins en egen bygning — «slottet» — hvor disse middagene har vært arrangert. I et smukt og verdig interiør med de obligatoriske innslagene av tunge malerier og antikviteter skulle studentene lære å servere og være vertinner for «gjestene» som rektor hadde innbudt. Det var korrekt at vordende husstellærer kunne kle og føre seg korrekt, at de kunne konversere og representere på den rette måten, mente og mener rektor og en del lærere.

At slottsmiddagene var en viktig in-

stusjon for dem, viste de tydelig da studentene rettet kraftige protester mot komedien. Da het det at studentaksjonen var sosialistisk agitasjon! De gikk hardt på enkeltstudenter for å splitte på dette grunnlaget. Rektor trua også med å holde tilbake vitnemålet til de som ikke ville delta i middagen!

FALSK «STØTTE» FRÅ KUD OG LÆRERUTDANNINGSRÅDET

Selv KUD og Lærerutdanningsrådet har trolig skjont hvor antikvert og tåpelig slottsmiddagen var. Studentene fikk nemlig flere ganger tilsagn om støtte fra den kanten. Lærerutdanningsrådet lovet å avholde et møte

om slottsmiddagen på skolen. Her skulle studentene være med og legge fram sitt eyn, som tidligere var blitt totalt avvist av rektor. Men det endte med at studentene ikke fikk fri til å delta på møtet! Og Lærerutdanningsrådet oppfordra studentene til å legge saka på is til den var behandla av «ansvarlige» organer.

BREI STØTTE FRA ANDRE LÆRERSTUDENTENE

Dette godtok ikke studentene. De hadde tidligere tatt kontakt med LNL som straks sendte ut forslag til støtteuttalelse til de andre lokallaga. Støtten begynte raskt å strømme inn til de aksjonerende husstellstudentene, og etterhvert ble den så omfattende at kravet måtte innfris. «Slottsmiddagen» var ikke noen stor sak, men aksjonen viser at det nytter å kjempe også mot reaksjonært innhold i faga når en står sammen og slår med en neve.

Myten om «privilegiene» er avslørt!

De ulike representantene for borgerskapet har gjennom mange år gjort sitt beste for å spre løgner om studentenes privilegerte økonomiske stilling. Vi er blitt framstilt som kravstore snyltere med romslige økonomiske kår, arbeidssky elementer med egne biler og hang til det søte liv. Like lenge har progressive stempla disse påstandene som reaksjonær svindel. Den undersøkelsen av studenters og skoleelvers forbruk som Statistisk Sentralbyrå nå har foretatt, slår en gang for alle fast at de ville angrepene fra Libertas, Gjerde og Co. ikke holder vann.

HVA VISER UNDERSØKELSEN?

Det overrasker oss ikke at borgerpressa stort sett har forbigått denne undersøkelsen i taushet. Den viser nemlig at forbruket blant alle grupper ungdom under utdanning ligger klart undergjennomsnittet for tilsvarende aldersgrupper i totalbefolkningen.

TABELL	
Enslige under 40 år, gjennomsnitt	1969
Ugifte borteboere ved univ./høyskoler	1766
Ugifte borteboere ved lærerskoler/DH-skoler	1660

Ugifte borteboere ved yrkesskoler	1285
Gymnasiaster	1185

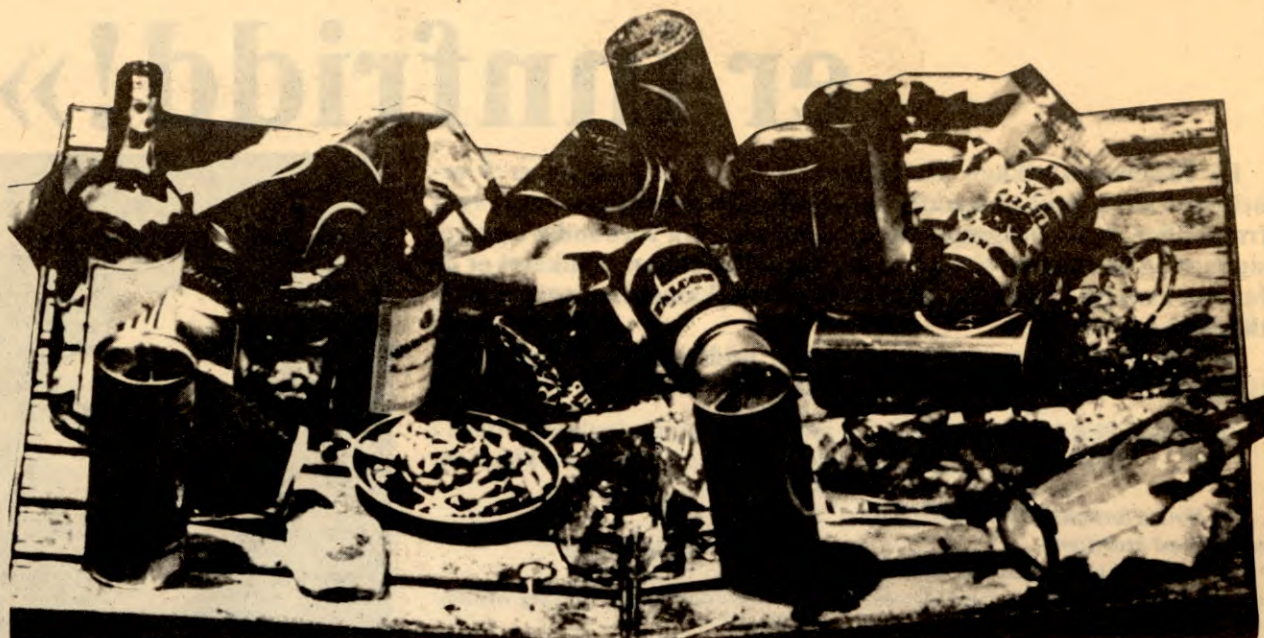
Vi ser at totalforbruket ligger ca. 10% under gjennomsnittet for studentenes vedkommende, mens yrkesskoleelevenes forbruk er hele 35% lavere! Gymnaselevene kommer enda dårligere ut.

Videre går det fram at for borteboende ugifte studenter utgjør utgiftene

til mat hjemme og på kantiner og til bolig, lys og brensel en relativt større andel av det totale forbruket pr. måned enn for andre enslige. Og enslige studenters utgifter til drikkevarer og tobakk er 25% lavere enn gjennomsnittet. Endelig bruker studentene bare ca. 1/3 av det vanlige beløpet blant enslige til kjøp, drift og vedlikehold av privat kjøretøy. For de fleste av disse tallene gjør samme tendensen seg gjeldende også for gifte studenter, med og uten barn.

HVORFOR TIER BORGERPRESSA?

Løgnene om at studentene lever i sus og dus, om de alle som en snylter på samfunnet og aldri gjør et arbeidsslag har vært en viktig del av borgerkapets taktikk for å splitte studentene fra andre grupper. Hvor ofte har vi ikke hørt at «studentene er seg sjøl nok, de har det bra og tenker ikke på svakstilte grupper som pensjonister, funksjonshemmede»? Undersøkelsen slår fullstendig beina under disse påstandene, og gjør det dermed vanskeligere for sosialdemokratene og andre borgere å bruke kaketeorien mot rettferdige krav

Dette er ikke studentenes liv, sier undersøkelsen.

og kamper. Derfor er borgerpressa taus om disse opplysningene. — Dersom splittelsetaktikken ikke lykkes, risikerer nemlig kapitalens forvaltere at studenter og andre grupper under utdanning samler seg til sterke og enhetlige aksjoner, som i 1970. Vi vet at de er livende redde for slike aksjoner.

BRUK UNDERSØKELSEN!

De seinere åra har studentøkonomien

vært utsatt for harde angrep. Husleier og kantinepriser har steget kraftig. Samtidig har stipendandelen sunket fra 23,2% til ca. 18,5% i løpet av to år. Størstedelen av studentenes livsmidler er fremdeles penger som skal betales tilbake — med 6,5% rente.

Nå står nye angrep for døra. Samskipnaden i Oslo har vedtatt nye økninger både av husleier og kantinepriser. Vi må reise oss mot slike stu-

dentfiendtlige vedtak. Når staten og dens håndlangere på nytt forsøker å spre løgnene om den privilegerte studentmassen, skal vi bruke denne undersøkelsen, legge fram tall som nok et bevis på det borgerskapet alltid febrilsk prøver å skusle bort: at studentenes interessekamp er rettferdig!

To års bortvisning for å streika?

Den nye «Lov og orden» lova for Universitet og høyskular gjev interne domstolar rett til å bortvisa studenter inntil 2 år frå «bestemte lokaler, undervisning og eksamen». «Forbrytelsen» som kvalifiserer for slik straff er m.a. «Hindringer eller forstyrrelser av vedvarende eller grovere art, av undervisning eller annen tillatt virksomhet på lærestedet».

Med denne lova kan staten kriminalisere all politisk opposisjon. Ein streik for å få fleir nynorske lærebøker, aksjonar og streik for stipendkrav og mot renteauke, streikane vi hadde mot EEC — alt dette er «brottsverk» dei nye domstolane kan gje 2 års bortvisning for.

KVA SEIER LOVA?

— Regjeringa avgjer til eikvar tid kven lova skal gjelda for (— Det skal oppretast interne domstolar på lærestadene. (§5)

Domstolen skal vera samansett av 3 frå universitet/skuleadministrasjon og 2 «student»-representantar.

Følgjande «brottsverk» kan dømast:

a) Fusk til eksamen og liknende handlinger.

b) Fjernelse, ødeleggelse eller skade av eiendeler som tilhører lærestedet eller noen som har sitt virke der.

c) Hindringer eller forstyrrelse av vedvarende eller grovere art av undervisning eller annen tillatt virksomhet på lærestedet.

Innstillinga foreslår tre typar straff (§3):

a) irrettesettelse,

b) sperring for inntil 2 år av adgang til bestemte lokaler, undervisning eller eksamener,

c) bortvisning for inntil 2 år.

Det vart fremma tre mindretalsforslag. Eit frå professor Hole i Trondheim som ville gå enno lengre enn innstillinga.

Torstein Eckhoff vil berre ha disiplinærtiltak ved fusk.

Torberg Foss frå NSU går inn for at «disiplinærmyndigheten på universitetet» berre skal «garantere riktigheten av eksamen».

STUDENTREPRESENTANTEN MED «GODE RÅD» TIL STATEN

T. Foss, innvalt i NSU sitt AU etter framlegg frå SV, seier m.a. i merkna den sin: «Reglementet rettes heller ikke inn på alle grupper som kunne tenkes å true universitetet. Jeg kjenner til institutter der problemet med å holde biblioteket intakt var forbundet med at de ansatte forsynte seg av tidskrifter uten å registrere dem for utlån. — eksempel er nevnt for å påvise reglementets manglende muligheter for å oppfylle sin offisielle målsetting».

Innhaldet i dette er reaksjonære åtak på dei tilsette og stor omsut for at den nye kneblingslova ikkje rammar alle grupper og at den ikkje vil fungera effektivt nok!!! Når vi i tillegg veit at Foss ikkje har gjort det minste for å informera studentane om saka etter at innstillinga blei lagd fram i des. 75, er det tydeleg kven sine interesser han har tent i denne saka. Betre «studentrepresentant» kunne ikkje staten og universitetsleiinga ha ønskt seg.

POLITISK KNEBLINGSLOV

«de forhold komiteen tar sikte på å ramme ... er ikke forhold som kan karakteriseres som «politiske demonstrasjoner» ...». Minst 8 andre plasser i innstillinga blir det stikk motsette sagt. La oss ta nokre av desse:

«Bestemmelsene i §2c) tar for det første sikte på handlinger eller atferd som fører til vedvarende forstyrrelser av ro og arbeidsmiljø på lesesaler, auditorier eller andre arbeidsplasser for studenter og ansatte».

«I politiske stridsituasjoner vil bruk av ordensforføyninger neppe være et egnet virkemiddel, og flertallet har med litra c) heller ikke tatt sikte på å dekke slike situasjoner. Men dette betyr ikke at merkelappen politisk skal være noe

alibi for å foreta handlinger som ellers kunne reageres overfor etter 1 c)». (Mi utheving)

Når vi veit at det har vore omlag 10 ordinære disiplinærsaker kvart år er det tydeleg at det er alt anna enn eksamensfusk som skal rammast. Med denne lova kan ein kriminalisera all studentkamp og all progressiv opposisjon på lærestadene.

KVIFOR KJEM LOVA?

Det er viktig å sjå dette i samanheng med den framgangen studentane sin kamp har hatt sidan 1970. Lærarstudentar, sosialskulestudentar, universitetsstudentar og mange andre har hatt landsomfattande aksjonar og streikar mot det nye DH-systemet; landsomfattande husleigestreikar -74/75; omfattande streikestøttearbeid; kommunistane har vunne stor støtte.

Det er dette som forklarar den drastiske innstramminga av Bratholmkomiteen si innstilling frå -71. Konklusjonen var då: «Disiplinære tiltak ... bare kunne anvendes i tilfelle av fusk til eksamen samt visse former for medvirkning til andres fusk».

Fakultetsråd i Oslo: STØTTA KNEBLINGSLOVA!

Innstillinga er no ute til handsaming i universitetsorgana. 23.9.76 var saka oppe i rådet på det samfunnsvitskaplege fakultetet i Oslo som støtta lova!

Ein viktig lærdom: det hastar med å mobilisera studentar og lærarar mot denne kneblingslova.

STUDENTAR OG ARBEIDARAR MÅ HA SAME «SIKRINGSREGLANE»

På Norsk Hamnerverk i Stavanger blei 9 arbeidarar spraka frå jobben for-

di dei støtta ein arbeidskamerat som vart oppsagt på politisk grunnlag. Grunnen til oppseiinga var at han var for interessert i vernearbeid!

Sosiale Etaters Fagforening vert no forsøkt oppløyst av forbundsleiinga og styret i foreininga er ekskludert. Grunnen er at foreininga har teke initiativ til aksjonar mot prisstiginga på dagheimane og til protestar mot innstramminga på kommunebudsjettet i Oslo.

Dette er nokre døme på korleis klassestaten sine lover fungerer.

Innstillinga vil ha slike «sikringsreglar» som ein har på arbeidsplassane: «I og med at studentane i våre dager er gitt bred plass i alle styrende organ for det enkelte lærested..., kan man ikke se noen grunn til ikke å ha tilsvarende sikringsregler for disse arbeidsplassene som de man ellers over alt i samfunnet har funnet det naturlig å ha». (Mi uthev.)

På lærarskulane er det alt innført taushetsplikt i alle budsjettsaker. Studentrepresentantar som avslører slike saker kan bli bortvist frå skulen! Dette viser kor omfattande og alvorleg åtaka på dei demokratiske rettane er. Både studentar og arbeidarar er ramma av desse åtaka og må stå saman i kampen mot Berufsverbot og tyske tilstandar.

— SLÅ KNEBLINGSLOVA ATTENDE!

— SPREI INFORMASJON OG FATT PROTESTVEDTAK PÅ ALLMØTA!

— STYRK STUDENTANE SIN KAMP FOR LEVEVILKÅRA, MOT STATSDIKTERTE VALREGLAR OG MOT KNEBLINGSLOVA!

«Seier i Entebbe» — et nederlag for rasistene!

I begynnelsen av juli sist sommer holdt sju flykaprere omkring 100 passasjerer fra staten Israel som gisler på Entebbe-flyplassen i Uganda. Flykaprerne hevdet å representere den palestinske frigjøringsbevegelsen og krevde 53 palestinere løslatt fra israelske fengsler. I virkeligheten tar den palestinske frigjøringsbevegelsen, PLO, avstand fra individuelle aksjoner som flykapringer. PLO tok også skarpt avstand fra denne.

Med påskudd å befri gislene og rette et slag mot flykapring gjennomførte staten Israel et propagandanummer som ikke bare kosta de sju kaprerne og tre av gislene livet, men også minst 20 ugandiske soldater. Krenking av et annet lands territorium og mord på et tjuetalls personer var bare for krydder å regne i borgerpressas entusiastiske anretning av denne blodige «genistreken».

ISRAEL — EN TERRORSTAT

Bruk av terror preger hele historia til staten Israel: Ved hjelp av terror har sionistene fordrevet et helt folk, palestinere, bort fra jorda deres og ført to tredjedeler av dem i landflyktighet. Siden den sionistiske staten ble oppretta i 1948 har den gang på gang gått til krig mot de arabiske nabolanda. Tusenvis av politiske fanger, folk fra den pale-

myrda feil mann, fremmedarbeideren Ahmed Bouchiki. Entebbe-aksjonen er en av de groveste av dette slaget.

KVALMENDE RASISME

På norske kinoer er det folk som Elizabeth Taylor, Kirk Douglas og Burt Lancaster som representerer «herrefolket». Og det i en forestilling så kvalmende rasistisk at selv borgerpressas filmkritikere betakker seg! Filmen blir slakta som det makkverket er — selv for borgerpressa blir denne propagandaen for utilslørt vulgær.

I en tid da sionistene og staten Israel blir stadig mer isolert over hele verden og på nytt og på nytt blir fordømt av FN og landa i den 3. verden. I en tid da oppslutningen om PLO både i det okkuperte Palestina og ellers i verden øker enormt. I en tid da sioniststaten er i ferd med å slå sprekker innad på grunn av den beinharde undertrykkinga — da er sleip propaganda sårt tiltrengt. Det er ikke noe rart at det mistenkelig kort tid etter aksjonen forelå ei bok og tre filmmanuskripter, og at det kunne spyttes inn så mye kapital at et titalls verdensstjerner sto klare til å hive seg inn i et filmprosjekt som skulle gjennomføres i løpet av de to første månedene — mens folk ennå huska raidet og borgerpressas jubel over det.

Bildet: Resolute anti-rasister har inntatt scenen på Colosseum under verdenspremieren på Entebbe-filmen.

stinske heimefronten, sitter i israelske fengsler og KZ-leire og blir utsatt for hard tortur. De araberne som fortsatt er bosatt i staten Israel kjenner på kroppen den uttrykte målsetninga for sionismen: Den religiøse gruppa jødene er et «herrefolk» som skal opprette en stat eksklusivt for seg selv. Resultatet er rasisme, både i staten Israel og ellers i verden. Hva betyr livet til noen svartinger målt opp mot «israeleres» velbefinnende?

Et «herrefolk» har selvsagt «rett» til å krenke internasjonal lov og rett, til å foreta terroraksjoner innenfor andre lands grenser. Israels statlige drapsmenn har bare i løpet av 70-åra myrdet over 20 palestinske ledere i Europa. Vi husker dem fra Lillehammer, hvor de

MØT FILMEN MED AVSKY!

Filmen er ikke noe annet enn vulgær propaganda for staten Israels grove rasisme og statsdirigerte terror. Den må avvises overalt hvor den blir forsøkt vist — metoden kan bare være bred mobilisering og militante aksjoner. I Oslo har Palestinakomiteen arrangert to punktdemonstrasjoner som til sammen har samlet nærmere 900 mennesker og delt ut løpesedler foran hver forestilling. Dette har bl.a. ført til at filmen i siste øyeblikk ble flytta fra Eldorado til den halvparten så store Victoria, en seier for kampen mot propagandafilmen! Møt filmen med protester og avsky!

«Jeg er ikke kommunist tvers igjennom, men jeg kjemper for å bli det!»

Det sier Jan Erik, som har vært medlem i NKS i en måned. Her forteller han om sin egen politiske utvikling, og om hvilke erfaringer han har høsta i sin korte tid som medlem.

— Hvor lenge har du vært student?

— Jeg har studert i vel fire år på universitetet i Oslo. Da jeg begynte å studere, var jeg EEC-motstander, og jeg gikk i flere demonstrasjoner mot USAs aggresjon i Vietnam. Vietnamkrigen var en viktig vekker for meg som for mange andre. Men jeg ville ta et «uavhengig standpunkt» i politikken. Stilte meg på sidelinja og kritiserte alle.

— Hva mente du om kommunismene?

— Jeg hadde sympati for det kommunistene gjorde, men jeg mente de hadde en «mangelfull teori». Jeg begrep ikke at når de gjorde bra ting, så måtte det ha sammenheng med en bra teori.

SV-MEDLEM ETTER FOLKEAVSTEMNINGA

Dessuten hadde jeg stor tro på SVs «enhet på venstresida». Jeg stemte SV i -73. Jeg var til og med medlem i USV ei tid. Men illusjonene brast fort. Jeg syntes SV var udugelige og vinglete. De hang seg på DNA på Stortinget, svek kvinnene i abortsaka, kunne ikke ta stilling til om Sovjet var kapitalistisk eller sosialistisk. Jeg kunne aldri få svar på hva SV egentlig sto for i noen spørsmål. Men jeg skjønnte ikke da at SV i virkeligheten var et borgerlig parti som har til oppgave å lure sanne som meg.

— Hvordan utvikla du deg etterpå?

— Jeg begynte å lese «Klassekampen» fast. Det betydde veldig mye for meg. Fordi jeg ikke bodde i Oslo og satt mye hjemme og leste, var «Klassekampen» den eneste muligheten jeg hadde til å få kommunistenes syn på sakene. Gjennom «Klassekampen» ble SV avslørt for meg, og jeg begynte å forstå at det er et borgerlig parti.

Først nå i høst begynte jeg å gå i Studenteramfunnet. Der lærte jeg også mye om SV. Morten Jørgensens skamløse karakteristikk av Linjegodsarbeiderne som «en flokk sauer» ble en slags endelig bekreftelse for meg.

— Hvilke erfaringer har du gjort etter at du ble medlem?

— Først nå har det fått opp for meg hvor stor forskjell det gjør at en er organisert. Min egen lille innsats i klassekampen blir mye viktigere når den er en del av et større hele. Alt arbeid, all diskusjon er kollektiv, slik at organisasjonen slår som en neve mot borgerskapet.

Fordi marxismen-leninismen er en forpliktelse til, og en rettesnor for handling, er det stort sett dem kommunistiske organisasjonen på stedet som tar de progressive initiativene. Se for

eksempel på streikestøttarbeidet, interessekampen, det anti-imperialistiske arbeidet. Derfor er det helt avgjørende at den kommunistiske organisasjonen er sterk. Det er helt meningsløst å tenke slik jeg gjorde at det er like bra å jobbe utafor som innafør. Dessuten er det bare det borgerlige i ditt eget individ som tjener på et slikt standpunkt. Det du egentlig gjør, er å forbeholde deg retten til å dra på ferie akkurat når du vil, sjøl om f.eks. en stor streik skulle bryte ut og støttarbeidet er avgjørende. Det er et reaksjonært standpunkt.

BORGERLIG BAGASJE

En annen ting som har gått brutalt

opp for meg i det siste, er at jeg går og bærer på en diger borgerlig bør. På møtene er det skarpe diskusjoner. Dette er sjølsagt helt nødvendig, assen kan vi ellers lære av feila våre, avsløre revisjonismen i egne rekker, og komme fram til en riktig linje? Men jeg merker at jeg ofte prøver å vike unna. Er redd for å bli angrepet, redd for å ta feil, redd for at vi skal bli «uvenner». Dette må jeg ta et oppgjør med. Jeg er blitt oppfordra til å studere «kvitt dere med bagasjen» og «Mot liberalismen» av Mao Tsetung.

Jeg er ikke kommunist tvers igjennom enda. Men jeg har begynt kampen for å bli det! Jeg vil oppfordre andre som virkelig vil slåss for sosialisme i Norge og ellers i verden: Ta konsekvensen av det og bli med i den kommunistiske bevegelsen!

Kort tid før jul ble en studentrepresentant i budsjettutvalget i Samskipnaden i Tromsø suspendert fra utvalget. Årsaken var at han hadde varslet studentene om at de kunne vente sterke økinger i hybelleier og kantinepriser.

Studentene reagerte kraftig på dette, og gjennomførte flere demonstrasjoner til støtte for studentrepresentanten. Svaret fra Universitetsledelsen var å sette i politi mot studentene.

«Hva må gjøres» har spurt den suspenderte studentrepresentanten, Steinar Nilsen, om hva som egentlig har skjedd i Tromsø, og hvor saka står i dag.

ET FORSØK PÅ KNEBLING

— I motsetning til f.eks. i Oslo har studentene ikke flertall i styret i samskipnaden i Tromsø. Hva er grunnen til det?

— Under husleiestreiken her i 1975 støttet flertallet i styret streiken. Dette ble for mye for staten som dermed tok flertallet fra oss. Vi skulle få det tilbake hvis vi valgte «ansvarlige» representanter. Slik staten ser det er det representanter som tar avstand fra de kampene studentene fører. Bikjemper dem og om nødvendig sender politi mot studentene. Studentrepresentanter som står på ei kamplinje vil ikke staten engang godta i mindretall. Det vi nå ser i Tromsø er at statens representant i styret, en lokal DNA-pamp, kjemper for å kneble student-representantene.

SUSPENSJONEN «BARE EN FORSMÅK»

— Ja, hva er grunnen til at du ble suspendert fra budsjettutvalget?

— Hovedstyret hadde valgt meg som

TAUSHETSPLIKTEN ER EN TVANGSTRØYE

— Vi ser klart hvem som tjener på denne taushetsplikten. Har du godtatt taushetsplikt i arbeidet i Samskipnaden?

— Taushetsplikten er et våpen det borgerlige diktaturet bruker i Storting, kommunestyre, styrer og utvalg på alle plan for å hindre at folk reiser kamp mot reaksjonære framstøt. Dersom folk tidlig får greie på hva som er i gjære, vil borgerne nettopp ikke få «arbeidsro».

Derfor er det viktig å gå konsekvent mot all taushetsplikt. Det er et viktig prinsippsspørsmål. Om en blir pålagt taushetsplikt må en slå fast at en er mot slik praksis og vil bryte den når hensynet til dem en sitter som representant for tilsier det.

Studentrepresentanter som lar seg svinebinde av taushetsplikten har vi ikke bruk for. De må kastes på linje med andre som først og fremst vil mele sin egen kake og drive butikk på statens premisser.

Steinar Nilsen

gangen var at opplysningene ble spredd gjennom den nystarta avisa. Men denne avisa distribueres på akkurat samme måte som f.eks. løpesedler, og det setter suspensjonen i et ekstra greit lys.

SUSPENSJON FOR Å KNEKKE KAMPLINJA

— Men hvorfor kommer suspensjonen akkurat nå?

— For det første vil budsjettet for -77 bety en enda større forverring for studentene enn det budsjettet vi møtte

legge grunnlag for en effektiv knebling av enhver kampvillig studentrepresentant.

For det tredje er suspensjonen en logisk fortsettelse av den reaksjonære linja statens representant i styret, DNA-pampen Svein E. Eilertsen, lenge har stått for. Han skyr ingen midler for å presse gjennom DNAs politikk. Tidligere har han f.eks. nektet studentene protokollmerknader, fordi han sjøl er uenig i studentenes syn. Han fjerna også studentrepresentanten fra plan- og byggekomiteen i Samskipnaden. Slik har han sikra at dem det virkelig angår ikke skal ha noe å si når utforminga av Samskipnadens daghjem og boliger behandles.

Han forsøkte å kuppe gjennom suspensjonen ved å innkalle til styremøte med 20 timers varsel, der bare de som kunne nås over telefon ble innkalt. Hensikten var å hindre studentene i å møte. Denne provokasjonen ble slått tilbake.

ENSTEMMIG HOVEDALLMØTE FORDØMTE SUSPENSJONEN!

— Hvordan reagerte studentene på suspensjonen?

— De fleste tok øyeblikkelig avstand

fra den, og karakteriserte den som et grovt angrep på våre demokratiske rettigheter. De holdt fast på studentrepresentantenes rett og plikt til å holde studentene løpende orientert om arbeidet sitt.

Fra støttedemonstrasjonen utafor møtelokalet.

Studenttillitsmann suspendert i Tromsø: PROTESTER MØTT MED POLITIVOLD!

representant i budsjettutvalget. Der la administrasjonen fram et forslag til budsjett for -77, og flere alternativer til hvordan en kunne få budsjettet til å balansere. Det viktigste var forslaga til nye kraftige husleieøkinger og heving av semesteravgifta. Da det var klart hvilket forslag flertallet i utvalget ville gå inn for, la jeg som vanlig fram de konsekvensene budsjettet ville få for studentene. Det skjedde gjennom et intervju i den nystarta studentavisa.

— Men er dette suspensjonsgrunn?

— Ifølge statens representant, som er formann både i styret og budsjettutvalget, var det ei illojal handling overfor Samskipnaden. At det er en plikt overfor studentene sa han sjølsagt ingenting om.

På det neste møtet i budsjettutvalget forlangte formannen at jeg måtte forlate møtet før det ble satt. Han fikk støtte fra kontorsjefen i Samskipnaden, og begge sa at de ikke under noen omstendighet ville ha noe med meg å gjøre, hvis de ikke direkte ble pålagt det. De sa også at dette bare var en forsmak og at styret måtte vurdere videre konsekvenser av en slik «illojalitet». I følge dem skulle budsjettet være hemmelig inntil det var ferdigbehandla, slik at styret fikk «arbeidsro»!

Kravet deres var altså at studentenes representant i budsjettutvalget skulle sitte i månedsvis med opplysninger om kraftige forverringstiltak, uten å ha rett til å informere dem som har valgt ham!

I dette konkrete tilfellet er imidlertid saken en noe annen. Jeg var ikke pålagt taushetsplikt, og det finnes ikke noe forbud mot å offentliggjøre opplysninger om det kommende budsjettet.

OFFENTLIGGJØRING ER VANLIG PRAKSIS

Både i Tromsø og andre steder finnes det en klar praksis på dette. I alle år har opplysninger om budsjettet blitt spredd på løpesedler og i sakspapirer til allmøtet mens behandlinga i utvalget ennå foregikk. Den eneste forskjellen denne

med husleiestreik i 1975. Det betyr at det reaksjonære styret og samskipnadsadministrasjonen er bekymra for hvordan studentene vil møte nye, kraftige leieøkninger.

Ved forrige husleiestreik hadde det stor betydning at vi god tid i forveien visste hva som var i vente. Nå ville styret hindre at en ny streik kunne forberedes.

For det andre vil de benytte anledningen til å kneble en studentrepresentant som står på kamplinja og som er en «plage» for samskipnaden. Ved å gå gjennom dette ønsker de å

Studentenes demonstrasjon tvinger styret i Samskipnaden til å heve møtet.

Student-ekstremister i Tromsø gikk amok

midler — ikke skal ha regler og maktmidler som gjør at profesjonelle bråkmakere kan erklæres som høyst uønskede.

Kall det så reaksjonært og gammeldags man bare vil, oss synes det i alle fall forunderlig dersom et Universitet — bygd og drevet av samfunnets

Og dette må gjøres før all godvilje overfor Universitetet og studenter er gått tapt.

Tålmodigheten må nå være slutt —

Den lokale borgerpressa har sjølsagt kasta seg ut i en hemningsløs hets mot studentene. Her et oppslag i Høyre-avisa «Tromsø».

Saka blei tatt opp på et hovedallmøte på Universitetet som enstemmig vedtok følgende krav: Trekk suspensjonen tilbake! Åpen behandling av suspensjonen! Videre vedtok studentene at det skulle avholdes en demonstrasjon på

det hovedstyremøtet som skulle ta endelig stilling til suspensjonen fra budsjettutvalget, og det ble valgt en aksjonskomite. Dessuten blei det satt igang en underskriftskampanje på de to krava, som raskt fikk stor oppslutning.

— *Ble demonstrasjonen gjennomført?*

— Ja, sjølsagt. Men styret vedtok å utsette behandlinga siden jeg ikke kunne være til stede. På neste møte møtte studentene igjen fram, og da styret vedtok at saka skulle behandles i lukket møte, nekta demonstrantene sjølsagt å gå. Universitetsdirektør Haugli trua med å tilkalle politi, men etter en del fram og tilbake ble møtet heva.

Også på det tredje møtet møtte demonstranter opp, og denne gang gjorde Haugli alvor av truselen sin. Politiet ble tilkalt men innen de innfant seg hadde styret allikevel vedtatt å heve møtet nok en gang.

HAUGLISKYVER HUSEIER FORAN SEG

— *Hva skjedde så lørdag 11. desember?*

— Nok et styremøte ble satt, men denne gangen i Samskipnadens egne lokaler som ligger i en privateid kontorbygning. Huseieren, Arnesen, er i likhet med universitetsdirektør Haugli Høyre-representant i bystyret, og mellom dem var det inngått en snedig avtale før møtet. Det var Arnesen som skulle tilkalle politiet. På dette viset skulle Haugli sjøl slippe å bære ansvaret.

Da studentene kom, ble de møtt av en illsint Arnesen som trua med politi hvis vi ikke fjerna oss fra «hans» korridorer. Studentene trakk seg da tilbake til Studentutvalgets kontorer som ligger i samme huset. Samtidig ble det innleda forhandlinger med styret. Forhandlingene pågikk i 3 timer, men styreflertallet var fortsatt bestemt på å gjennomføre suspensjonen. Studentene gikk da ned på møtet for nok en gang å forhindre at suspensjonen ble vedtatt, og for å understreke kravet om åpen behandling.

PAMPENE BERSERK

Men da gikk Haugli, Eilertsen & Co. fullstendig berserk: De gikk løs på studentene med spark og slag for å hindre dem i å komme inn i lokalet: Samtidig ble politiet tilkalt.

Politiet kom, angrep studentene og kasta dem ut av huset. To studenter ble arrestert etter ordre fra Haugli, og plassert i enecelle.

Det samla seg raskt 50—60 personer utafor huset i en støttedemonstrasjon mot politivolden. Dette markerte et høydepunkt i angrepa på våre demokratiske rettigheter, idet det er første gang politi er satt inn mot studenter i Tromsø.

ENORM REAKSJON

— *Hvordan har de øvrige studentene reagert på overgrepet fra politiet?*

— Reaksjonen har vært enorm. I løpet av 3 timer på lørdagen ble over 200, de fleste studenter, mobilisert til en demonstrasjon utafor politistasjonen. På 3 dager ble det samla inn mer enn 250 underskrifter mot politivolden, trass i at de fleste studentene hadde reist fra byen før jul.

— *Hva skjedde i styret etter politiksjonen?*

— Studentrepresentantene forlot sjølsagt møtet. Vi kunne ikke delta på et møte som ble holdt bak en jernring av politivold.

Styret vedtok å støtte Eilertsens suspensjon av meg, men bare fra det ene møtet i budsjettutvalget. I praksis er jeg nå altså fullt medlem av utvalget igjen.

DELSEIRE TIL NÅ, MEN KAMPEN FORTSETTER!

— *Har dere oppnådd noe foreløpig?*

— Ja, absolutt. Sammenlikner vi styrets endelige vedtak med de store ordene Eilertsen brukte da han suspenderte meg i budsjettutvalget, ser vi at styret er drevet på tilbaketog. I tillegg kan vi oppsummere at kampen for å forsvare studentenes demokratiske rettigheter har tatt et langt skritt framover. Hundrevis av studenter har deltatt på et eller annet nivå, og vi har vunnet viktige erfaringer som vil komme godt med seinere.

— *Ja, for kampen er vel langt fra over?*

— Nei, den fortsetter for fullt. Underskriftsaksjonen går videre, idet vi nå samler støtte til krava om å fordømme suspensjonen og politivolden. I slutten av januar skal saka på nytt opp på et hovedallmøte, og der skal det avgjøres hvordan kampen skal føres videre.

Vi har dessuten anmeldt Haugli og Eilertsen for legemsfornærmelse, og de har svart med å anmelde to studenter for det samme. Det blir viktig å mobilisere brei støtte til studentene i en eventuell rettssak.

Også fienden fortsetter kampen. I ly av suspensjonssaka har de forsøkt å diktere studentenes valgordning. De sår tvil om at Studentutvalget er «representativt», etter som det er valgt på hovedallmøte og ikke ved urnvalg.

I tillegg forsøker Arnesen og Samskipnaden å kaste Studentutvalget ut fra kontorene de nå har. Dette er nye alvorlige angrep som vi bare kan slå tilbake hvis vi intensiverer kampen i tida framover, sier Steinar Nilsen til slutt.

«Politi direktøren»

Willy Haugli

Universitetsdirektør Willy Haugli har vært drivkrafta i angrepa på studentenes demokratiske rettigheter. Det var Haugli som tilkalt politiet i forbindelse med de to siste styremøtene i Samskipnaden. Da politiet ble satt inn, ledet han sjøl politiaksjonen og oppførte seg som en bølge.

Haugli pekte sjøl ut hvilke studenter som skulle arresteres, og kommanderte politiet til å sette håndjern på en av dem. Dette ble villig etterkommet. Haugli har nemlig tidligere sjøl vært politimann, og har også fått en bot for å ha banket opp en ungdom.

På Universitetet har han lenge vært en varm forsvarer for et nytt disiplinærreglement, og under en av demonstrasjonene fant følgende replikkveksling sted:

Haugli: At akademikere kan oppføre seg på en slik måte i et akademisk forum. Nå ser vi hvor hjelpeløse vi er uten et disiplinærreglement.

Studentrepresentant: Ønsker du deg et disiplinærreglement?

Haugli: Ja! Hadde vi hatt det skulle slike som du blitt fjerna fra Universitetet straks!

Ved en annen demonstrasjon prøvde han å stenge demonstrantene inne for, som han sa, å kunne få skrevet opp navnene deres. Han har også gått i spissen for å påtvinge studentene en annen valgordning enn den de sjøl ønsker å benytte ved valg til Studentutvalget og styret i Samskipnaden.

Haugli er Høyre-mann og varaordfører i Tromsø. Hans reaksjonære og arbeiderfiendtlige politiske syn har også gang på gang vist seg i stillingen som Universitetsdirektør. Han var drivkrafta bak en politisk oppsigelse av to stipendiater, og har jobba hardt for å få rengjøringsassistentene ved Universitetet til å gå over på dagtid. På den måten skal det tariff-festa kveldstilletget spares inn.

Eter Hauglis siste provokasjoner har studentene spontant reist kravet: «Fjern Haugli fra Universitetet!»

Tromsø-studenter trenger støtte: DERES KAMP ER DIN KAMP!

Studentene i Tromsø har reist kamp mot hårreisende angrep på de utdanningssøkendes demokratiske rettigheter. De forsvare den sjølsagte ting at de representantene de sjøl har valgt virkelig skal være deres representanter, og ikke gisler statenn kan bruke mot dem. I denne kampen har de blitt møtt med politivold og åpne trusler fra ledelsen i Studentsamskipnaden og fra ledelsen på Universitetet.

Men studentene i Tromsø er ikke aleine om å utsettes for slike angrep. På lærerskolene vedtas det nye reglementet som i praksis opphever retten til å avholde allmøter. På universitetene og andre skoler arbeides det med planer om å innføre interne domstoler som kan idømme studenter utvisning fra

lærestedet på politisk grunnlag. Staten ønsker å diktere valgordninga for studenter og ansatte.

Alle disse angrepa har et felles siktemål: All opposisjon mot statens folkefiendtlige og reaksjonære utdanningspolitikk skal trues til ro.

Samtidig som pisen tas fram oftere enn før, vil staten også sikre seg på andre måter. Også det apparatet som skal sikre at studentenes valgte representanter frivillig blir statens tjenere styrkes. Det er i den sammenhengen vi må se statens planer om innføre langt flere lønna verv innafor studentverdenen. Kjøp opp flest mulig, og sett inn represalier mot alle som ikke lar seg kjøpe eller true til ro, er statens oppskrift.

I Tromsø har denne politikken blitt

møtt med kamp, og denne kampen angår all ungdom under utdanning. Tromsø-studentenes kamp er din kamp! De slåss også for dine demokratiske rettigheter!

La oss støtte den kampen de har reist. Over hele landet må utdanningssøkende uttale sin avsky overfor suspensjonen av studenttillitsmannen og for bruken av politi mot studentene. Start lokale underskriftsaksjoner på ditt lærested. Ta opp saka på allmøter og i andre aktuelle sammenhenger. Styrk kampen mot angrepa på våre demokratiske rettigheter! Styrk kampenheten mellom de utdanningssøkende!

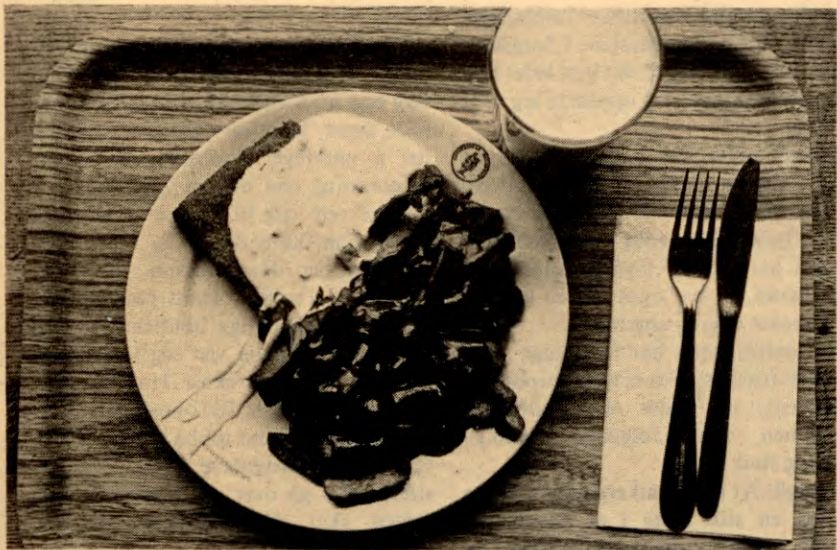
All støtte til Tromsø-studentene kan sendes til:

Studentutvalget i Tromsø, Kaigt. 3, 9000 Tromsø.

Politiet gjennomførte sine aksjoner under direkte kommando av universitetsdirektøren sjøl.

Statlig utvalg foreslår:

Vi kan vente nye sterke prisstigninger på studentkantinene hvis innstillinga går gjennom.

NOEN SMAKEBITER

Innstillinga er et sammenhengende grotesk angrep på ungdom under utdanning. Her er noen smakebiter av det den har å by på:

— Det skal opprettes distriktsvise «storsamskipnader», f.eks. en samskipnad for all høyere utdanning i Oslo. Disse skal «styres» av elever og studentene, men styreflertallet skal velges etter regler staten har fastsatt, og som er utforma slik at et progressivt flertall i styret er en umulighet!

— Det skal ikke gis statstilskudd til driften av samskipnadene.

— Statens tilskudd til velferd skal reduseres fra kr. 200 til kr. 55 i året pr. student.

— I en periode da staten sjøl regner med at elev/studenttallet vil 4 — 5 dobles, skal det samla statstilskuddet pr. år være konstant!

— I dag kan 20.000 stå i køene til helsetjenesten og gymnastikksalen på Blindern. Innstillinga vil øke dette tallet til 50.000, uten å øke kapasiteten!

Her slås det altså fast med reine ord, at velferd for ungdom under utdanning ikke er statens ansvar.

DNA-PAMP I SPISSEN

Utvalget har fått navn etter Håvard Alstadheim som leda det. Han er statssekretær og ledende medlem i DNA. Gjennom innstillinga viser han stor vilje til å sette ut i livet en politikk de utdanningssøkende har sloss mot i mange år. F.eks. går innstillinga mot ethvert tilskudd til driften av samskipnadene.

Studentenes krav har vært, og er, økte bevilgninger. Dette er nødvendig for å hindre prisstigning og dårligere levevilkår for elever og studenter, for å sikre et minimum av velferd på en rekke skoler og for å bekjempe oppsigelser og rasjonalisering blant de ansatte. Staten vil påtvinge studenter, elever og ansatte lavere levestandard ved å si: Enten spenner dere livreima enda mer inn, eller samskipnaden går konkurs.

Hvis Oslo-studentenes levestandard ikke skal reduseres drastisk i året som kommer, må staten bevilge 5 millioner kroner til å dekke driftsunderskuddet. I stedet er altså parolen: Ingen bevilgning! Hva annet er dette enn en programmerklæring som sier at studenter og elever har så god råd at de kan betale velferden sin sjøl!

SKREDDERSYDD FOR Å SPLITTE

Borgerskapet frykter den voksende enheten mellom ulike grupper ungdom under utdanning. I kampen mot DH-systemet, mot angrepa på de demokratiske rettighetene og for en bedre studentøkonomi, har denne enheten vist seg stadig sterkere. Staten ønsker å splitte oss, og utvalget legger særlig opp til å skape en splittelse mellom universitetsstudenter og andre utdanningssøkende.

I dag bevilger staten årlig kr. 200,- pr. universitetsstudent til helsetjeneste,

kultur- og idrettsaktiviteter. Beløpet rekker ikke langt, men det betyr i alle fall at endel studenter får gratis legehjelp, adgang til gymnastikksaler osv.

I ord er statens linje at alle utdanningssøkende skal få det slik, og det høres jo bra ut. Men ser en nærmere på den konkrete gjennomføringa, viser det seg at det hele er en gigantisk bløff og et dårlig skjult forsøk på å splitte oss. Konkret skal det nemlig skje ved at staten «tilbyr» alle i postgymnasial utdanning «lik adgang» til disse godene. I praksis betyr det «lik adgang» til køene. Statstilskuddet skal nemlig ikke økes, altså ingen ny utbygging, mens antall brukere f.eks. i Oslo økes fra 20.000 til 50.000!

Gjennom dette opplegget reduseres statstilskuddet pr. bruker med nesten 75%, og når vi proteser mot dette, står staten klar til å hevde at «universitetsstudentene forsvare sine privilegier». Vi må avvise dette ynkelig splittelsesframstøt. Vårt krav må være tilskudd på minst kr. 200 pr. hode til alle i postgymnasial utdanning, og en kraftig utbygging av helsetjeneste, idretts- og kulturtilbud på alle læresteder!

STORSAMSKIPNADER UNDER STATLIG KONTROLL

I dag er Samskipnaden kapitalistiske bedrifter med visse monopolrettigheter. Innstillinga vil utvide dette monopoliet til all utdanning over ungdomsskolen. Nye samskipnader og sammenslåinger til storsamskipnader vil skape en landsomfattende bedrift som har enerett på å dekke viktige behov for en «befolkning» på størrelse med f.eks. Kristiansands. Den årlige samla omsetningen vil ligge mellom 1 og 2 milliarder kroner.

Staten vil ha full kontroll over denne bedriften, trass i studentflertallet i styret, men de ønsker ikke å måtte vise det så klart som da de fjernet studentflertallet i styrene i Bergen og Tromsø i 1975, fordi styret sto på studentenes og de ansattes side mot staten. En viktig kontrollmulighet for staten er den økonomiske politikken. Staten kan gi momsfratak eller nekte å gi det, alt etter som styret oppfører seg «bra» eller ikke. For å sikre effekten av dette, er også styremedlemmene gjort personlig juridisk ansvarlig for driften!

Men dette er ikke det viktigste for å sikre at styrene fører statens politikk, det er bare en sikkerhetsventil.

«DEMOKRATI»

Statens viktigste garanti for en «lydig» bedriftsledelse finner vi i de statsdikterte valgreglene. Studentflertallet i styret skal velges av Studenttinget. Gjennom et sinnrikt system, der urnevalg og forholdstallsvalg er stikk-orda, vil statens linje ha flertall i styret, med mindre de progressive ikke får minst 70% av stemmene.

De nye Studenttinga blir store. I Oslo er f.eks. universitetet bare ett av de 150

lærestedene som skal sende representanter. Utvalget hevder at dette er mer «demokratisk». Realiteten er sjølsagt en forsamling som den vanlige student står ennå fjernere fra enn i dag, der mulighetene til kontroll er betydelig mindre og der bare mulighetene til byråkratisering og statlig oppkjøp av studenttillitsmenn er større.

SUKKERKULENE

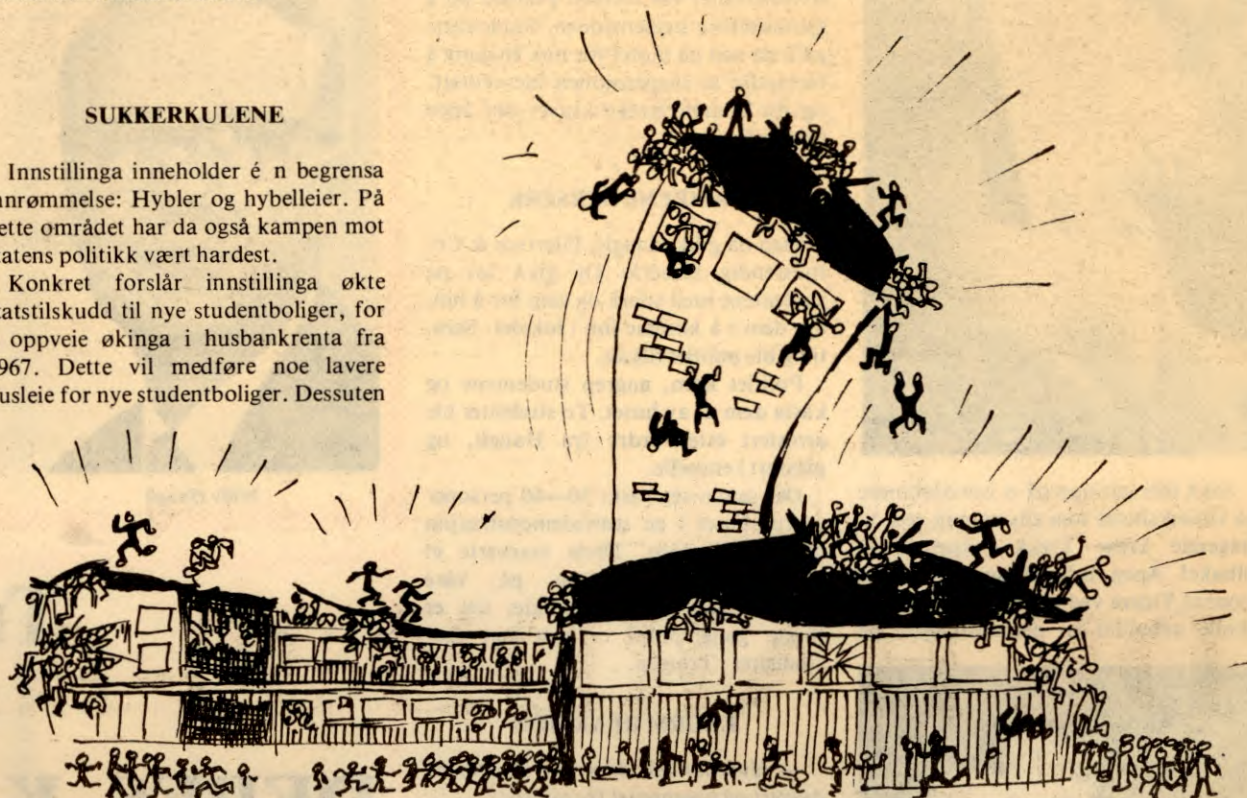
Innstillinga inneholder é n begrensa innrømmelse: Hybler og hybelleier. På dette området har da også kampen mot statens politikk vært hardest.

Konkret forslår innstillinga økte statstilskudd til nye studentboliger, for å oppveie økinga i husbankrenta fra 1967. Dette vil medføre noe lavere husleie for nye studentboliger. Dessuten

stigning og annen forverring. Bare Progressiv Front slo fast at vi ikke kunne godta noen forverring for studentene og de ansatte, og at staten måtte dekke det budsjettunderskuddet som da framkom. Oslo-studentene må møte dette reaksjonære budsjettet med kraftige aksjoner!

leiestreiker og andre aksjoner. Kampen for at studentene skal få bestemme sin egen valgordning må styrkes.

For det andre må vi sveise de ulike grupper ungdom under utdanning sammen, og avvise all splittelse. Vi må kreve økt velferd for såvel studenter

Helsetjenesten på Blindern. Sprengt allerede, men staten vil ha inn 20 000 til!

50 000 i kø til helsetjenesten!

I mange år har ungdom under utdanning slåss for økte bevilgninger til velferdstiltak. Kampen for økte tilskudd til hybler, kantiner og annen velferd har blitt ført gjennom husleiestreiker og andre aksjoner. I denne kampen har yrkesskoleelever, lærerstudenter, universitetsstudenter og andre under utdanning stått side om side.

Nå ligger statens svar på bordet, i form av innstillingen til Alstadheim-utvalget. Svaret lyder kort og godt: Det meste av velferden skal dere betale sjøl, og det lille dere får skal dere sloss innbyrdes om!

foreslår utvalget full dekning av hybelbehovet for de som i dag er registrert som borteboere innen århundreskiftet.

Dette er altså sukkerkulene i innstillinga, men de er sannelig ikke store. For dagens hybelboere betyr de ingen bedring. Kravet om at borteboerstipendet skal dekke merutgiftene ved å bo borte er ikke innfridd. Heller ikke kravet om økte tilskudd for å dekke renteøkninga for studentboliger bygd fra 1967 — 77, et krav som er reist i flere husleiestreiker. Utvalgets innrømmelse må føre til at disse krava reises med fornyta styrke!

MER KATOLSKKE ENN PAVEN

Studentfiendtlige grupper som de konservative, Sosialistisk Offensiv og Grønt Gras gjør allerede i dag det de kan for å sette innstillinga ut i livet. I Oslo gikk de inn for et Samskipnadsbudsjett med et *overskudd* på opptil 1 million kr.! Hovedstyremedlemmet Tron Værnes argumenterte åpent med at overskuddet skulle brukes til å finansiere en storsamskipnad i Oslo! Disse gruppene klarer ikke engang å vente til Stortinget har behandla innstillinga før de setter dens reaksjonære politikk ut i livet.

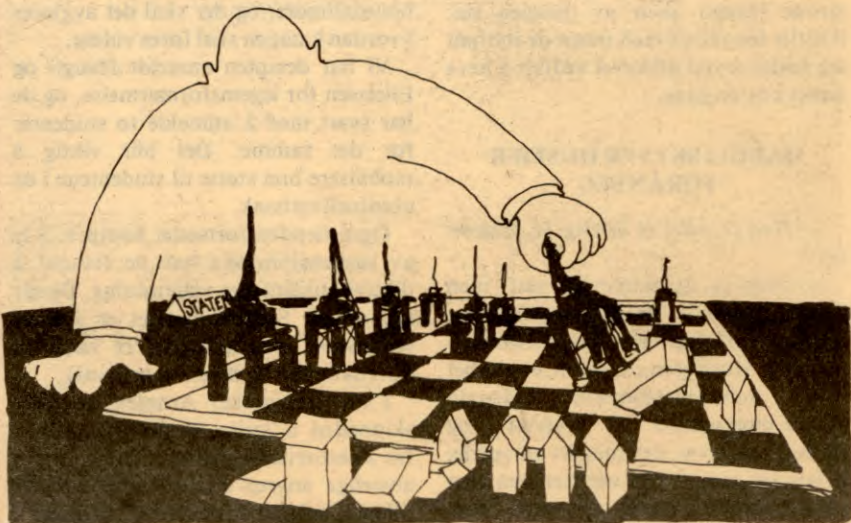
Med støtte fra SV fikk de gjennom et overskuddsbudsjett som for studentene betyr kraftige leieøkninger, kraftig pris-

AVVIS INNSTILLINGA — KREV ØKT STATSSTØTTE!

Det vil ennå gå endel tid før Alstadheim-utvalgets innstilling kommer opp i Stortinget. Den tida må vi bruke til å bygge en så massiv motstand blant ungdom under utdanning at angrepet slås tilbake. I første omgang må kampen føres på 2 fronter.

For det første må vi reise hard kamp mot alle tiltak som er forberedelser til å gjennomføre innstillinga. De reaksjonære samskipnadsbudsjettene i universitetsbyene må møtes med hus-

som elever! Her har læreskolestudentene gjennom LNL gått i spissen ved å støtte Progressiv Fronts krav om at Samskipnads budsjettet ved Universitetet i Oslo ikke skal finansiere andres velferd. Dette er veien å gå! Enhet mellom ulike grupper ungdom under utdanning, — mot statens «velferds»-politikk!

NESTE TREKK: Full sjølffinansiering av utdanninga?

«SCENEN MINTE OM DE HARDE 30-ÅRENE»

Slik karakteriserte til og med VG polititerroren mot Hammersborg-okkupantene. Politibrutaliteten mot Linjegodsarbeiderne, Taiwan-demonstrantene og Hammersborg-okkupantene er eksempler på at politivolden trappes opp. I samtlige av disse aksjonene har det såkalte anti-terrorpolitiet blitt brukt, noe som viser hulheten i den offisielle begrunnelsen for denne halvmilitære politistyrken: beskyttelse mot den internasjonale terroren.

«Staten er en maskin til å opprettholde en klasses herredømme over en annen. Det er umulig å tvinge størsteparten av samfunnet til å arbeide for en annen del uten et permanent maktapparat. Den stående hær og politiet er de viktigste voldsredskaper for staten». Lenin slår her fast at politiet er et redskap i borgerskapets hender til knebling av arbeiderklassen. Lenin sier også at når monopolkapitalen utvikles svulmer statsapparatet, og med det politiet. Dette er ei utvikling mange har fått erfare her i Norge det siste året.

Politiangrepet mot de streikende Linjegodsarbeiderne, brutaliteten mot antifascister som demonstrerte mot Chiang-Kai-Cheks propagandaopera, polititerroren mot ungdommer som forsvarte Hammersborg skole i Oslo mot sanering — disse eksemplene fra det siste året viser oss at polititerroren trappes kraftig opp. I alle de tre aksjonene vi har nevnt har det såkalte «anti-terror» politiet deltatt. Mens det offisielle begrunnelsen for denne halvmilitære politistyrken er den økende internasjonale terroren, så viser praksis oss at den «terror» disse spesialtrene styrkene i første rekke skal ta seg av ikke kommer fra grupper som «Svart September», men fra arbeidere i streik, antifascister og ungdom som kjemper for et sted å være. Det er nærliggende å trekke parallellen til 30-års forhatte Statspoliti som bl.a. ble brukt mot streikende Menstad-arbeidere. Da som nå var situasjonen prega av skjerping av klassekonfliktene — borgerskapets svar var og er opprustning av politiet.

Bevilgningene til voldsapparatet øker med hele 25% på statsbudsjettet for —77. Planene er at det halvmilitære opprørspolitiet skal bygges ut i alle de største norske byene. Onsdag 3. november varsler Morgenbladet om at et utvalg, Olstad-utvalget, er nedsatt for å utrede mulighetene for et nærere samarbeid mellom politiet og det militære. Denne militariseringa av politiet som opprørspoliti idag står for og som Olstad-utvalget varsler om, betyr ei utvikling i fascistisk lei som alle progressive må ta sterk avstand fra.

Borgerskapet rustet seg og styrker voldsapparatet sitt. Kjeppen erstatter gulrota. Dette er ei utvikling vi er forpliktet til å bekjempe fordi den retter seg mot og prøver å hindre all kamp mot undertrykking og urettferdighet. Men kjeppen viser også borgerskapets svakhet. Som Bertholt Brecht skriver: «Ni har guld och kanoner och poliser och soldater - - - Har ni då så farliga fiender?»

For at vi skal bli borgerskapets farlige fiender kreves det at vi ikke nærer noen illusjoner om dem. Når borgerskapet idag — i det borgerlige demokratiet Norge — sender politiet sitt til brutale angrep mot arbeidere som streiker for å få innfridd det de har blitt lovt ved tariffoppgjøret, hva er de ikke da truendes til når de samme arbeiderne ikke lenger nøyer seg med å kreve høyere lønn, men makta i staten? Av politibrutaliteten idag må vi trekke den lærdommen, at om arbeiderklassens frigjøring ikke skal druknes i blod, men seire, må arbeiderklassen gripe makta i staten gjennom en væpna revolusjon.

VISA ATT SJUNGA I FÅNGELSET

Dom har sina lagböcker och förordningar
Dom har sina fängelser och fästningar
deres fattigvårdsanstalter rÄlnar vi knappt
Dom har sina fångkonstaplar och domare
som får pengar av dom och gör allt dom befäller.
Nå än sen då?
Tror dom att dom kan hålla oss nere med det?

Det skal försvinna och det kan gå hastigt
har dom inte märkt att allt det där har dom ingen nytta av?

och dom har tidningar och tryckerier
att ge oss på käften och få oss att tuga
(deras politiker raknar vi knappt)

Dom har präster och professorer som får pengar av dom och gör allt dom befäller.
Nå än sen då?
Varför är de rädda för sanningen?

De ska försvinna och de ska gå hastigt
har dom inte märkt att allt det där har dom ingen nytta av?

Ni har guld och kanoner och poliser och soldater
Nå än sen då?
Har ni då så farliga fiender?

Ni vet att er tid är til ända att alla överger er.
Och en dag, ja i morgon kanhända
skall ni få se att ingen hjälper er mer.
Ni ger order om eld. Nå, än sen då?
När kanonerna är vända mot er.

Bertholt Brecht.

Politikøllene ble slengt med stor brutalitet til ære for det taiwanske fascist-regime.

«Menstad 1931 — Linjegods 1976». Denne parol ble ropt i en demonstrasjon mot politivolden på Østensjøterminalen.

1. mai 1977: ETT KLASSEKAMPTOG

Det samlende uttrykket for den progressive massebevegelsen blir i år som før Faglig 1. maifronts tog. Dette er tog som står rak i motsetning til de valgkamp-togene som de borgerlige arbeiderpartiene planlegger.

FRAMGANG FOR KLASSEKAMPLINJA I 1976

I fjor samla Faglig 1. maifront nærmere 23.000 mennesker til tog eller møte over hele landet. 1. maifronta er det samlende uttrykket for den kampen proletariatet og andre undertrykte fører mot utbytting og undertrykking. Og denne kampen har såvidt ikke stått stille siden i fjor. Streikekampene, enheten mellom norske arbeidere og fremmedarbeidere og kampen mot imperialismen var av de sakene som sto i brennpunkt 1. mai i fjor. Hva har skjedd siden?

Borgerskapet har sjøl oppsummert 1976 som et av «de verste» streikeårene etter krigen. Siden 1. mai i fjor, da Jøtul- og Linjegods-streikene prega togene, har vi hatt streiken på Norzink i Odda, streiken på Norsk Champignon og vi har fortsatt streiken på Hustad i Trondheim, bare for å nevne noen. Disse streikene har også vist at klimaet i klassekampen har hardnet ytterligere, ved hjelp av staten og ved hjelp av streikebrytere har borgerskapet gjort alt for å knekke de streikende. Bl.a. på grunn av de erfaringene en har kunnet oppsummere, ble også de streikene som

rent formelt var nederlag til *seire* over borgerskapet.

Oppsvinget for enheten mellom norske arbeidere og fremmedarbeidere, et oppsving som ga seg uttrykk i fremmedarbeiderseksjonen i Faglig 1. maifronts tog i Oslo i fjor, har fortsatt videre gjennom den streiken som de 9 fremmedarbeiderne ved Norsk Champignon har ført og gjennom den demonstrasjonen som Fremmedarbeiderforeninga arrangerte i høst.

Kampen mot imperialismen, og spesielt kampen mot de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet, har alltid prega Faglig 1. maifronts tog — og vil sjølsagt også gjøre det i år. Siden i fjor har kampen mot imperialismen hatt spesielt stor framgang i det sørlige Afrika, dvs. i Azania, Namibia og Zimbabwe.

Massebevegelsen har også hatt framgang på en mengde andre fronter bl.a. har arbeidere og funksjonærer innenfor kontor, utdanning og sosialsektoren ført harde kamper og gitt massebevegelsen viktig bredde.

Utdanningsøkende på de forskjellige skoleslagene har vært i kamp mot høyere levekostnader, flere, bedre og billigere hybler, mot

lukking, mot rasjonalisering av utdanninga, mot st.meld. 13 som betyr samordning av flere forskjellige fag og utvanning av faga osv. Vi må mobilisere massevis av studenter på disse sakene og gjennomføre aksjoner. Vi må ta opp andre saker som kravet om større lån, lavere rente på låna og større stipendandel. I arbeidet med Faglig 1. maifront må vi føre brede diskusjoner og mobilisere ennå flere på disse kravene.

«1.MAI — ENHET PÅ KLASSEKAMPENS GRUNN»

I Oslo er allerede Faglig 1. maifront 77 danna. Parolen for dagen blir «1. mai — enhet på klassekampens grunn!» Toget skal være et bredt klassekamptog og henvender seg til alle klassebevisste arbeidere og hele den progresseive bevegelsen i Oslo. Det er et viktig

poeng at toget er hele den progressive massebevegelsens tog — ikke et sektersk partitog. Dette understrekes av to ting: For det første av at det ikke vil bli partiseksjoner eller paroler for bestemte partier i toget, det vil for eksempel ikke bli paroler i forbindelse med stortingsvalget til høsten. For det andre inviteres ulike organisasjoner og grupper til å danne seksjoner i toget, eller til å slutte seg til toget på sitt eget grunnlag, dersom deres paroler ikke strir imot togets hovedparoler. Det er ikke noe krav at disse organisasjonene og gruppene skal ta stilling til alle hovedparolene. Dette står i rak motsetning til de(t) opplegget(ene) de borgerlige arbeiderpartiene DNA og SV vil komme med, nemlig opplegg hvor parti-propaganda og stortingsvalget kommer til å stå i forgrunnen.

Slutt opp om Faglig 1. maifront — delta i de lokale 1. mai-gruppene!

Ett eller to valgtoget?

Klassekampen avslørte i høst hvilke intriger Oslo SV planlegger for at 1. mai skal tjene deres taktikk i forhold til det andre borgerlige arbeiderpartiet, DNA foran stortingsvalget til høsten. De planlegger et brudd med konkurrenten DNA i Samorg før 1. mai. Bruddet skal etter planen skje i Samorg for at «fagbevegelsen» skal slutte opp om SVs valgkamp istedetfor DNAs. Forberedelsene til bruddet er for lengst gjort — alt er klappet og klart. Akkurat som DNAs tog vil SVs tog ha de parlamentariske taburettene som første og siste stoppested. 1 år som før: Bare ett bredt klassekamptog — Faglig 1. maifront!

Oslo: STOR SEIER FOR RØD FRONT!

Rød Fronts revolusjonære linje vant en knusende seier på generalforsamlinga i Det Norske Studentersamfund med 1.748 stemmer av de i alt 3.221 avgitte. Det er Rød Fronts 14. seier av i alt 15 mulige de siste sju åra. Stemmetallet er det nest høyeste som er avgitt for noen gruppering i DNS' historie. Bare seieren over «fei dem ut»-aksjonen høsten 74 overgår årets oppslutning.

Seieren kom på tross av at det fra første stund var klart at det mot Rød Front sto en reaksjonær blokk som omfattet hele den moderne revisjonismens agentur på Universitetet i spenn med Den Konservative Studentforening (DKSF). «Sosialistisk» Front i DNS, som besto av SV og den trotskistiske Oktobergruppa, fikk 960 stemmer, «Kommunistisk» Universitetslag fikk 101, mens DKSF hadde greid å mobilisere 417 på forventningen om en SFD-seier.

Valgkampen viste at flertallet av studentene er for forsvar av sjølrådretten, de er anti-imperialister og de vender ryggen til SFDs forsvar av sosialimperialismen. De støtter arbeidsfolk i kamp og fordømmer SV og SFD sine reaksjonære angrep på streikende arbeidere og den permanente streikestøttebevegelsen. I resolusjonsdebatten på generalforsamlinga viste de tre grupperingene at de gikk sammen i angrepene på Rød Front. KUL og DKSF gikk sammen i forsvaret av dem imperialistiske delingstraktaten om Svalbard og viste med all tydelighet hvilke pro-imperialistiske grupperinger de er. Kina-hetsen i resolusjonen til SFD fikk helhjerta støtte fra DKSF. Resolusjonen til KUL stempla kampen mot norsk EEC-medlemskap som reaksjonær. Den fikk mye skryt fra DKSF, mens SFD-ledelsen hajde delte meninger! Men det som avslørte KUL klartest var at de ikke ville støtte resolusjonen mot overgrepa på Sosiale Etaters Fagforening.

For første gang i DNS' historie sprakk en front på selve generalforsamlinga da trotskistene forlot SFD, og USV ble stående igjen uten frontalibiet sitt. De moderne revisjonistene i SFD hadde i hele valgkampen lagt vekt på å appellere til den progressive studentmassen ved å framstille seg som et nytt, sosialistisk og demokratisk alternativ gjennom sine fraser om arbeidermakt. Mens hulheten i alt snakket om arbeidermakt ble grundig avslørt da de ikke engang kunne støtte den enkleste form for arbeidermakt; streik, fikk splittingstalen til trotskistene den «demokratiske maska» til å revne fullstendig. Talen var stappfull av beretninger om maktkamp, intriger og kupp. At SFD ikke var noe nytt alternativ, men den borgerlige politikken til SV i ny frakk hadde kommunistene i NKS påvist i masseomfang gjennom

ved ikke å bruke stemmeretten. Det er vår oppgave å vinne disse for politikken til Rød Front neste semester.

hele valgkampen. Mange progressive gikk fra SFD til Rød Front. Men det var også mange som viste SFD ryggen

Bergen og Tromsø:

FORTSATT RØD FRONT!

Trondheim:

REAKSJONEN TOK OVER

I Studentersamfunnet i Trondheim vant TKSF eller Alternativ 76 som de kaller seg. De fikk 1.095 stemmer i 2. valgomgang mot Rød Fronts 882. I første valgomgang fikk TKSF 902, Rød Front 555, Sosialistisk Front 492 og Grønt Gras 239.

Som i Oslo har valgkampen fra alle gruppene vært retta mot de revolusjonære i Rød Front. SFs valgkamp foregikk under slagordene: Mot Stalinisme og reaksjon. I motsetning til streikesabotørene i moderpartiet SV, har SF markedsført seg med verbal «støtte» til alle streiker. Men også denne tynne fernissen sprakk, og arbeiderforakten stakk åpent fram i omtalen av de streikende ved Norsk Champignon som «de ni champignonene». Ellers fikk «teorien» om overgangssamfunnet en ny vri: «Sovjet er et overgangssamfunn på vei mot sosialismen med fascistiske trekk.» Fortsettelsen må bli noe i retning av «Sovjet et fascistisk overgangssamfunn på vei mot kommunismen».

Foran andre valgomgang, i et innlegg stappfullt av kommunisthets, opp-

da heller ikke å få full oppslutning.

TKSF er en gruppe som i liten grad merkes før på selve generalforsamlingen. Da dukker deres velger-skare opp, hvorav tre fjerdedeler ikke har satt sin fot på noe tidligere møte. (Det er ingen klippordning.) De åpent reaksjonæres møteprogram er det tradisjonelle på de kanter, studentikos med Stuttum og Fleksnes spritert opp med Svalbardmøte med polarflygeren Sverre Pedersen. Nå mangler bare en gedigen glassknuserfest som i 74, for Adresseavisa igjen kan slå opp på første side: Tilliten til Studentersamfunnet gjenopprettet.

Dette «alternativet» må kjempes ned ved neste korsvei. Fordra Sosialistisk Front til å «støtte» Rød Front. Dette halvhjertede forsøket på å skaffe seg et radikalt alibi, viste seg

«Hva må gjøres» møter

Seint i høst ga plateselskapet MAI ut en LP med gruppa FROSK fra Horten. Plata, som forøvrig heter «Kråker i lufta», har fått positiv mottagelse. Den viser klart at gruppa har flere viser enn «Virvelvindsstevet» som mange progressive bør bli kjent med.

«Hva må gjøres» samla tre av medlemmene i gruppa. Sammen med Astrid, Lise og Alf hadde vi en prat om gruppa, og om hvilke problemer de har møtt, både når det gjelder å lage viser, og ikke minst når det gjelder å nå ut med dem.

— Gruppa FROSK er et helt nytt bekjentskap for mange. Kan dere si litt om hvordan den oppsto, og hva den er i dag?

Alf:

Gruppa vokste fram innafør en krets av venner i Horten, og i-begynnelsen opptrådte vi mest i lokalmiljøet. Etter hvert har vi reist endel rundt, bl.a. til Trondheim og Bergen, og dessuten har vi vært i Chateau Neuf i Oslo flere ganger.

Astrid:

I dag har gruppa 10 medlemmer. Vi har ikke noen helhetlig politisk plattform, og innafør gruppa er det politisk uenighet om endel saker. Men hver gang vi skal lage ei vise om en aktuell sak, diskuterer vi den saka konkret, slik at vi tilslutt er enige om det endelige innholdet.

— Men det framgår jo klart av plata deres at dere har et politisk siktemål med musikken deres.

Alf:

Ja, sjølsagt. Vi ønsker å fungere som en del av den progressive bevegelsen i Norge, og at visene våre skal være med å styrke kampen for sosialismen. Derfor tar vi også opp aktuelle politiske kampsaker som f.eks. streiker, anti-imperialisme og kampen mot fascismen.

Lise:

Denne målsettinga viser også i hvor vi til nå har opptrådd mest. Vi har spilt mye på strekestøttearrangementer, på mobiliseringsfester for Faglig 1. mai Front, på Oktober-fester o.s. Dessuten har vi spilt på endel ungdomskubber, sosiale institusjoner, fengsler og på andre steder der vi når ut til folk.

— Dere ønsker altså dels å sveise sammen og utvikle folk som allerede er progressive, dels å nå ut til helt nye folk med politikken. Lar dette seg lett kombinere, eller skaper det problemer?

Alf:

I noen grad skaper det problemer. Spesielt har vi merka det i forhold til det å spille for ungdom. Flere i gruppa jobber med ungdom til daglig, og er opptatt av dette. I Horten har vi også hatt mye stoff-bruk. Vi har jobba mye med å lage viser om ungdommen som de kjenner seg igjen i, som når fram til dem det gjelder.

Astrid:

Problemet med å nå fram til folk er generelt. Hvis en ikke sjøl er opptatt av og kjenner de sakene en tar opp, er det umulig å lage viser som «sitter i

brøstet». Også vi har i en viss grad tydd til sjablonger og klisjeer i tekstene våre. Nå diskuterer vi teksene nøye også ut fra dette.

Lise:

Samtidig må en se den faren som ligger i at diskusjonene om formen egentlig blir et angrep på innholdet. Formen skal sikre at innholdet når bedre ut til folk, ikke at innholdet blir tilsøra eller at visa blir tannløs.

— Dere har, spesielt tidligere, men også noe i forbindelse med plata, blitt kritisert for å framstille arbeiderklassen som først og fremst lidende, og ikke som ledende i klassekampen.

Alf:

MAI reiste den diskusjonen med oss da vi skulle laga plata, og de viste konkret, ved å ta for seg visene våre, at det var riktig. Sjøl hadde vi ikke vært klar over det, og jeg mener det gjenspeiler det politiske nivået vi står på, og det faktum at få av oss jobber i industrien.

Astrid:

Vi har ikke diskutert dette sammen i hele gruppa ennå, men ganske mye oss imellom. Sjøl mener jeg vi nå har kommet mye lenger, og at dette også vil vise seg i praksis.

Lise:

Det er viktig at også kulturen viser at stadig fler tar kampen opp, at det går framover. Sjøl om en også bør ta opp og avsløre kapitalismens råtenskap, kan ikke dette være det viktigste.

— Hvordan er egentlig levevilkåra for progressive grupper i Norge i dag?

Alf:

De er trange. Såvel NRK som borgerpressa fortier den progressive kulturen i stadig større grad. Men vi kan ikke gi opp for det. Vi må ta våre mottrekk. Det er nødvendig hvis vi virkelig skal nå ut til folk.

Lise:

Progressive rundt omkring i landet må se på arbeidet med kulturen som viktig. Kulturen må i større grad brukes i den daglige politiske kampen. I tillegg kunne det kanskje være en idé at det på ulike steder var små grupper som arbeidet med å arrangere egne kultur-møter. Her kunne både lokale krefter og andre brukes.

Astrid:

Sjøl deltok vi på et slikt arrangement i Drammen. Den lokale Oktober-bokhandelen sto som arrangør, og det hele var svært vellykka. Hvis slikt ble vanlig, ville det bety mye for den

FROSK

FROSK på scenen.

progressive kulturen.

— Tilslutt, hvilke planer har dere framover?

Alf:

Tida rett etter at plata har kommet er vanskelig. Det å gi ut plate betyr at en i lang tid bare øver og øver på de visene som skal med. Så er plata plutselig ute,

og en føler liksom at en skal begynne på nytt igjen.

Lise:

Vi har i alle fall liggende en del nye viser som det skal bli deilig å få sette tenna i!

Astrid:

Dessuten arbeider vi med planer om

et eget program spesielt beregna på ungdomskubber og annen ungdom.

Alf:

Og sjølsagt vil vi gjerne fortsatt spille på progressive arrangementer av ulike slag. Folk kan kontakte oss gjennom Tom Reksjø, Aubertsgt. 5, 3190 Horten. Tlf. (033) 81573, 09.00 — 16.00.

90 LÆRER-SKOLE-STUDENTER TIL FULL STREIK!

90 studenter, fordelt på 3 klasser, ved Eik lærerskole ved Tønsberg, har vist vei i kampen mot statens utdanningspolitikk. Fra 10. januar gikk de til full skolestreik, og de er fast bestemt på å fortsette streiken til de rettferdige krava de har reist, er innfridd!

I og med vedtaket av den nye lærerutdanningslova i 1973, ble grunnutdanninga for lærere 3-årig. Men Kirke- og undervisningsdepartementet ba spesielt Eik Lærerskole om også å opprettholde den 2-årige linja ved skolen. Dette ble gjort, og nye studenter er tatt opp til denne linja både i 1973, 1974 og 1975.

Nå skal linja avvikles og de tre siste klassene tar eksamen til våren.

VANSKELIG SITUASJON

For de nitti elevene i disse 3 klassene er situasjonen idag slik at de høyst sannsynlig ikke får fast jobb. Arbeidsmarkedet for lærere er stramt, og med bare 2-årig utdanning står en svakest i konkurransen. Også mulighetene til videreutdanning er små, fordi elevene her må konkurrere både med lærere med lang praksis og med folk med 3-årig utdanning.

AVSLAG FRA DEPARTEMENTET

Ut fra sin spesielle situasjon krevde de 90 studentene fortrinnsrett ved opptak til videreutdanningstilbudet ved Eik Lærerskole. Dette kravet ble støttet av såvel elever ved de andre linjene som lærerne, og en søknad om dette ble sendt departementet. Svaret var blankt avslag, og departementet gad ikke engang koste på seg en begrunnelse. Ekstra grotesk og arrogant blir dette når en vet at det er departementet sjøl som har ansvaret for den situasjonen de 90 er kommet opp i.

Studentene godtok ikke avslaget, og en delegasjon bestående av representanter fra studentene, skolens administrasjon og Landslaget for norske lærerstudenter møtte opp i departementet. Det eneste de oppnådde var en samtale der departementet bekreftet sitt ubegrunnede avslag!

Seinere har studentene nok engang henvendt seg til staten, og ennå en gang ble kravet avvist.

FULL STREIK FRA 10. JANUAR!

Nå sto det klart at bare kamp ville gi resultater. Kort tid før jul avholdt

studentene allmøte. Av de 65 fram-møtte, stemte 63 for full skolestreik fra semesterstart 10.januar. Streiken vil vare inntil de har fått garanti om fortrinnsrett ved opptak til videreutdanning, eller rett til et tredje skoleår.

De 90 studentene står opp ei en hard kamp, og de har gått i spissen for slagkraftige aksjoner i interessekampen. De trenger støtte raskt! Send støtteuttalelser fra alle typer utdanningssteder. La oss vise at solidariteten mellom ulike grupper under utdanning er sterk. Slette kan sendes til: Studentrådsformann Thomas Gisme, Eik Lærerskole, 3109 Loft-Eik. Seier for de 90 lærerskolestudentene!

Eik lærerskole ved Tønsberg.

Alf

Astrid

Lise

«Demokratene» i NAF og LO Kjemper for yrkesforbud!

Når klassekampen skjerpes, tvinges borgerskapet til å kaste nye av den demokratiske maska. Diktaturet trer tydeligere fram. I Norge har vi i året som gikk ikke minst sett det i angrepa på vanlige folks demokratiske rettigheter. Denne utviklinga rammer alle progressive, alle som står på ei klassekamplinje. I dette ligger også grunnlaget for enhet i kampen mot angrepa.

FRAMGANG FOR KAMPLINJA

De harde angrepa på de demokratiske rettighetene kommer fordi borgerskapet føler seg trua, ikke fordi de føler seg sterke. Året som gikk er det største streikeåret etter krigen. Stadig flere retter ryggen og slår tilbake mot undertrykking og urett. På felt etter felt går folk til kamp for sine rettigheter.

Borgerskapets svar er å styrke diktaturet sitt, innskrenke ytringsfriheten for vanlige folk, skjerpe sensuren i presse, radio og TV, sparke folk på politisk grunnlag osv. Men disse tiltaka slår tilbake på dem sjøl. De avslører for stadig flere at det sagnomsuste «demokratiet» ikke er annet enn en maske, og at bak denne maska ligger borgerskapets diktatur.

Dette betyr sjølsagt ikke at vi skal hilse angrepa velkomne, eller ikke ta dem alvorlig. tvert imot skal vi sloss mot dem av alle krefter. Vi skal sloss mot dem fordi det er i arbeiderklassens og alle andre progressives interesse, og fordi ytringsfriheten, organisasjonsfriheten osv. gjør det lettere for oss å styrke borgerskapet.

ANGREP PÅ MANGE OMRÅDER

Angrepa på de demokratiske rettighetene har kommet på en rekke områder. I NRK er sensuren skjerpa. Med full støtte fra SV-eren Lagesen er både Hammerverk-filmen og en film om sikkerheten ved oljeboring i Nord-joen nekta vist. Motiveringa er klart politisk. Progressive plater spilles ikke, demonstrasjoner og aksjoner forties i stadig større grad.

Den Libertas-inspirerte hetsen mot progressive lærere fortsetter, og folk om Lars Roar Langslet har åpent gått inn for politisk siling ved ansettelse i NRK. Samtidig opplever vi at forlag ensurerer vekk kapitler i progressive bomaner før de utgis.

KAMPANJE I ARBEIDSLIVET

Også til arbeidslivet har kampanja predd seg. I et intervju med Bergens Tidende i høst gikk en av direktørene i Arbeidsgiverforeninga åpent inn for politisk kontroll av folk som søker jobb. Dette strir åpent med grunnlovens forbud mot diskriminering av folk ut fra politisk overbevisning. Spesielt nante direktøren til forsiktighet overfor folk som på en eller annen måte hadde vært i kontakt med høyere utdanning.

Arbeidsgiverne har allerede begynt å sette dette ut i livet i private bedrifter. Samtidig hever det seg også reaksjonære røster som krever det samme innfor staten. Allerede i dag betyr det at studenter og skoleelever som går røtt av utdanninga, eller av andre runner vil ta seg jobb i en privat bedrift, kan bli uglesett og avvist på personalkontorene. Dette gjelder faktisk enten de er progressive eller ikke! Interjuet med Wilhelm Dahl et annet sted på sida beviser klart at «studenter» generelt er noe suspakt.

POLITISKE OPPSIGELESER

Angrepa på kampvillige arbeidere har også økt i styrke det siste året. Borgerskapet prøver desperat å skape

«ro» gjennom en bølge av politiske oppsigelser. Men de har i liten grad lykkes. Mange steder har solidariske arbeidskamerater gått til aksjon og slått oppsigelsene tilbake. Kamplinja styrkes i fagbevegelsen.

LO DELTAR I KAMPANJA

Så er det kanskje noen som tror at LO i denne saka har forsvart de fagorganisertes interesser? Da tar de sjølsagt feil. Sannheten er det stikk motsatte. LO har sjøl satt i gang en kampanje mot kampvillige arbeidere, en direkte oppfølging av Aspengrens oppfordring om å «luke vekk ugraset». Og

LO-ledelsen luker så godt den kan. Suspensjoner av hele foreninger, eksklusjoner og tilbaketrekking fra tillitsverv har ramma en rekke fagorganiserte og foreninger som står på ei kamplinje.

I stedet for å gå mot NAFs utspill, uttalte LO-ledelsen sin fulle forståelse, og garanterte at hvis arbeidsgiverne feide

Wilhelm Dahl, NAF: «Vi har sendt ut sirkulærer»

Direktør Wilhelm Dahl.

Litt før jul ringte vi direktør Wilhelm Dahl i Norges Arbeidsgiverforening for å få vite mer om hvordan NAF vil sikre seg mot «uroelementer», og hva de egentlig legger i uttrykket. Fyren var slettes ikke særlig pratsom, men etter å ha bedt om en nærmere definisjon av «uroelementene» fikk vi da tilslutt fram dette:

— Eh, definisjonen, eh, det er å være oppmerksom på at det er arbeidere, og i høy grad studenter som søker jobb i norske bedrifter, ikke for å arbeide der, men for å foreta omveltninger med sine revolusjonære ideer (!). Altså kort og godt arbeide mot den driftens selv søker arbeid i. Det er alt jeg har å si, og ikke noe mer!

— Javel, men hvordan konkret kan man skjerpe årvåkenheten, er det da...

— Jeg har ikke noe mer å si om det.

— Så det er altså ikke noen planer fra deres side om å...

— Nei, det er det ikke! Vi har sendt

ENKELTE norske fagforbund krever nå «et sterkt lov- og avtaleverk» mot undergravningsvirksomhet i arbeidslivet, og motstandere av «lov og orden» reagerer på velkjent måte. Det er klart at ingen med glede slutter opp om krav om sterkere lovverk, hverken når det gjelder arbeidslivet eller vern om demokratiet. Slike tiltak må og skal være en nødutvei hvor demokratiske virkemidler viser seg maktesløse. Men ellers bør man i den norske debatt ikke lukke øynene for det faktum at skrevne og uskrevne yrkesforbud finnes i alle land, først og fremst de totalitære, men enkelte også i Norge. Regjeringen Nordli ville eksempelvis handle bevisstøt og klanderverdig om den satte erklærte samfunnsstormere på som høyere sjefer i Forsvaret, politiet, etterretnings-tjenesten osv. Når den ikke gjør det, er det en konsekvens av den politiske maktkamp. Rett til selvforsvar er en anerkjent rettighet, også på samfunnsplanet. Overser man dette, blir det hele en skinndebatt.

Utdrag fra lederen i «Aftenposten» 26.10.76 under tittelen

«Rett til forsvar».

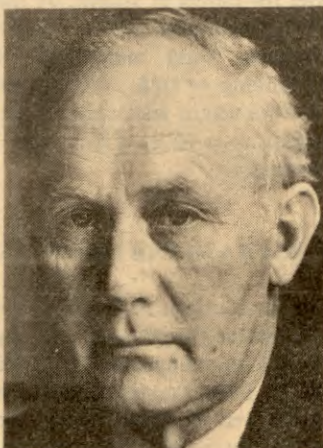
for sin dør, skulle LO gjøre det de kunne innafor fagbevegelsen! Slike utsagn har vi ikke bare fått høre fra DNA-folk, men også fra kjente SV-ere som Kjell Fiskerud.

REIS KAMP MOT ANGREPA

Tyskland har i lengre tid praktisert «berufs-verbod», dvs. forbud mot ansettelse i staten for såkalte «Forfatningsfiendtlige elementer». Det sosialdemokratiske partiet støtta fullt ut innføringa. Seinere har også mange sosialdemokrater fått føle at forbudet også rammer dem. I Frankrike pågår i disse dager en rettssak mot over 20 studenter etter studentaksjonene sist vår, og taltalen er klart politisk begrunna.

Borgerskapet i Norge forbereder en slik utvikling også her i landet. 26.10.76 gikk «Aftenposten» på lederplass prinsipielt inn for yrkesforbud, og de brukte bl.a. uttalelser om «ekstremistene» fra SVs faglige leder, Bjørgulf Frøyen, for å begrunne det.

Angrepa på de demokratiske rettighetene møter motstand, også langt utover kommunistenes rekke. Ved å smi en sterk og brei kampanje mot angrepa kan de slås tilbake, og bli en stein borgerskapet løfter bare for å slippe den på sine egne føtter. Vi må ikke la angrepa true oss til taushet, men egge oss til motstand!

ut sirkulærer til våre medlemmer, og det er nå så kjent gjennom avisene at det ikke er noe mer å kommentere.

Ja, det sa altså en direktør i Arbeidsgiverforeninga. La oss gi ham et kraftig svar ved å styrke kampen mot politiske oppsigelser og andre angrep på de demokratiske rettighetene!

Organisert masseidrett MER ENN SPORT JOGGING!

Stadig flere progressive har i løpet av de seinere åra skjont at det er viktig å holde seg i form og drive idrett. Men færre har skjont idrettsbevegelsens politiske betydning. Denne artikkelen tar opp begge spørsmåla, og munner ut i en oppfordring om å drive *organisert masseidrett*. Vi bringer også en oversikt over noen av de mange turrenna på ski utover vinteren — som et puff i ryggen til alle som vil gjøre alvor av gamle eller nye planer.

Titusener deltar hvert år i masseidrettsarrangementer. Bli med du også!

IDRETTE DEN STØRSTE KULTURELLE AKTIVITETEN

Ingen annen kulturell virksomhet kan måle seg med idrettsbevegelsen i styrke og omfang. Forskjellige slags idrettsforeninger fins i omtrent alle lokalmiljøer i landet, og samla har disse foreningene mer enn en million betalende medlemmer! Tallet viser at en stor del av landets voksne og voksende befolkning tar del i organiserte sportslige aktiviteter.

SKISPORTEN SAMLER MANGE!

Nest etter fotballen er det trolig skisporten som har flest aktive utøvere her i landet. Få andre greiner gir så allsidig trening som skiløping. Så godt som alle muskelgrupper «får sitt», og kondisjonen styrkes kraftig. Og skisporten er massevennlig på den måten at alle kan drive den på sitt nivå og ha stor glede av den fra første stund.

Utover interen arrangeres det en mengde turrenn på ski. Oppslutninga om dem har bare økt og økt de siste åra, og mange fler burde helt sikkert delta. Det fins imidlertid to typer turrenn. De illustrerer noen av de mest sentrale motsigelsene i idrettsbevegelsen, og vi skal derfor gå litt nærmere inn på dem.

TO TYPER TURRENN

Den ene typen er de tallrike rennene som har lange tradisjoner i norsk idretshistorie. De arrangeres av klubbene på de respektive stedene og mobiliserer store deler av aktiv ungdom og eldre. I små miljøer er ofte nesten alle på beina på slike dager. Innslagene av reklame,

sponsorvirksomhet o.l. er tilstede i beskjedent omfang. Den store kommersialiseringa har ennå ikke nådd disse renna.

Eksempler på den andre typen renn er alpeløpet Marcia Longa i Italia og Vasaloppet. Disse renna er nettopp gjennomsyra av komersiell virksomhet. De er etterhvert blitt gigantiske reklameshow satt i scene av skifabrikker, smøringsprodusenter og andre som lager utstyr, og hensikten er å skape marked for stadig skifting til det dyreste utstyret med de aller siste finessene, f.eks. karbonstaver til 500 kr. — Startkontigenten er også høy i disse renna, mellom 40 og 120 kr. Mange av disse storarrangementene har også lange tradisjoner, og det er først i de siste åra de er blitt misbrukt så ettertrykkelig av kapitalinteresser.

Kommersialiseringa er uttrykk for borgerskapets innflytelse i idrettsbevegelsen. Den har i stor utstrekning vært velsigna av forbundenes toppledelse. Denne utviklinga er massefiendtlig for det første fordi den økonomiske evnene blir avgjørende for den enkeltes muligheter til å delta i masseidretten. Nå koster det f.eks. ca. 2000 kr. å utstyre en unggutt for langrennssporten. For det andre innebærer kapitalens snylting på idretten at demokratisk sjørganisering svekkes eller gjøres umulig. — Den progressive idrettsopposisjonen som etterhvert har vokst fram både i Skiforbundet og andre steder har tatt skarp avstand fra denne utviklinga, og reiser nå kampen mot den på alle plan.

Slagkraftig aksjon!

RADISK

STYRK DEN PROGRESSIVE
IDRETTSOPPOSISJONEN

Det er tusen grunner til at progressive bør delta i ulike former for masseidrett. Det skulle være unødvendig å nevne hvilken betydning den fysiske helsa, konsidjonen og styrken har hatt i perioder med skjerpa klassekamp. Arbeiderturnforeningene var f.eks. de først og de siste som møtte Hitler med aktiv motstand i trettiårs Tyskland. Progressive som innser faren for en tredje verdenskrig, bør også innse idrettens sentrale betydning.

Som den mest omfattende kulturelle aktiviteten i landet har idretten og idrettsmiljøene også stor politisk betydning. Altfor lenge har reaksjonære elementer i forbundsledelser etc. fått ture fram ikke bare med framstøt for reklame og lagsvirksomhet, men også med ideologien om idretten som noe nøytralt og klasseløst og skilt fra politikken. Den progressive idrettsopposisjonen har gått ut mot hele den borgerlige idrettspolitikken. Opposisjonen er ennå svak og tildels uorganisert, men den er viktig, den må styrkes! Derfor mener vi at det ikke er nok bare å ta en joggetur i ny og ne. Den som mener å ha skjønt idrettens politiske betydning må vise det i praksis ved å drive *organisert* masseidrett!

Ut i løypa!

Her følger ei liste over noen av turrenna framover i vinter. Folk som vil ha fullstendig oversikt, bør kjøpe Skiforbundets terminliste.

Østlandet/Sørlandet:

- 23/1 Østmarksrunden, 33 km, Oslo
Vestmarksrunden, 33 km, Oslo
30/1 Lillomarka rundt, 32 km, Oslo
Vestergyllen, 37 km, Oslo/Asker
Borseterrennet, Hamar
Oddersjørennet, 30 km, Kristiansand/Mosby
5/2 Nordmarksrunden, 28 km, Oslo
13/2 Kaupsteinrennet, 30 km, Ås
Keyvingløpet, 30 km, Notodden
26/2 Krokskogrennet, Oslo
13/3 Holmenkollmarsjen, 42 km, Oslo
20/3 Birkebeinerrennet, 55 km, Lillehammer/Rena

Trøndelag:

- 20/2 Tydalsrennet, 22 km, Selbu
Svarthaugrennet, 17 km, Oslo
27/2 Berkåkrennet, 30 km, Oppdal
Marka rundt, Trondheim
13/3 Klakkrennet, 35 km, Kyrkesæterøra

Vestlandet:

- 6/3 Ørnarennet, 30 km, Voss
3/4 Holmøykarrennet, 30 km, Stryn
7/4 Bjørnarrennet Gaupne/Årdal
17/4 Helgatinrennet, 25 km, Voss

Nord-Norge:

- 6/3 Sausfjellrennet, 30 og 15 km, Brønnøysund
13/3 Kobberløpet, 45 km, Sulitjelma
Varden rundt, Tromsø
19/3 Håfjellrennet, 25 km, Ballangen
27/3 Fjellrennet, 35 km, Tromsø

13. desember aksjonerte elevene ved Statens håndverks- og kunstindustri-skole, og det gjorde de så det virkelig syntes. Elevene bygde en 300 meter lang drage som de krøp inn i, og så snodde dyret seg ned gjennom sentrumsgatene til regjeringsbygget.

Elevene protesterte mot at staten, uten forvarsel, nå vil integrere skolen i Distriktshøyskole-systemet. Deres krav er at skolen skal bestå som en sjølstendig høyskole, siden det er den høyeste kunstutdannelsen i landet.

Paroler mot DH-systemet var festa til sidene på den store dragen.

Bresjnevs raselære:

PARRING AV
«GODE FORELDRE»!

Sovjetstaten av i dag er fascistisk, en stat av Hitler-typen. På samme måte som Hitler benytter de nye tsarene seg av rasistiske «teorier» for å rettferdiggjøre undertrykkinga. Sovjetiske «forskere» er fullt sysselsatt med å utvikle denne læra — læra om «geniet», om at det fins overmennesker som best kan styre verden, mens det arbeidende folket er esla til å træle og la seg kue av disse «genia».

Kort kan denne læra sammenfattes slik:

- Den herskende klassen er klok, og har derfor retten til å styre den undertrykte klassen og proletariatet, fordi de er dumme og treige.
- Den herskende klassen skal sikres reproduksjon gjennom hjerne-transplantasjoner og «parring av gode foreldre».

Problemet med geni

På en rundbordskonferanse mellom sovjetforskere og forskere fra andre øst-europeiske land, la de sovjetiske forskerne fram fire spørsmål som skulle føre til «samfunnsmessig framsteg» dersom de ble løst:

- Problemet med å finne geni.
- Problemet med å utdanne geni.
- Problemet med å øke tallet på geni.
- Problemet med arv og med de geniale evnene.

Som svar på det første spørsmålet svarte raseteoretikerne til Bresjnev: I og med at folk i det «sosialistiske» Sovjet «sosialt» er likestillet, må all forskjell, f.eks. i «intelligens» har biologiske årsaker. I tråd med dette hevdet den sovjetiske forskeren, Efromson, at intelligens-testene er et ypperlig redskap for å finne evnene og genia. I særlig grad framhevet han Binet Stanford IQ-test. Denne testen er særlig kjent for å ha «bevist» at den svarte befolkningen i USA genetisk er underlegen den hvite! Efromson slo fast at det tidlig i barnets utvikling gjelder å slå fast om det har «gode anlegg». I følge spesialistenes syn på profilen på evner hos et menneske bør de kartlegges alt i 10 års alderen. I korthet sier denne teorien at barn i Sovjet skal få framtida si avgjort av spesialister — de skal settes på som framtidige herskere eller som framtidige arbeidere, alt etter «profilen» på evnene deres.

Vitenskapsbyer

I oppfostringa av genier har de sovjetiske forskerne tatt lærdom av USA. Der har det i mange år eksistert isolerte byer for særs intelligente og forskere. Det vesttyske tidsskriftet «Exakt» skildrer de sovjetiske tilstandene slik:

I dag er den geografiske konsentrasjonen av vitenskapen høyere enn konsentrasjonen innen industrien i Sovjet. I raskt tempo blir teknisk-vitenskapelige foreninger dannet. Derfor opptrer også vitenskapen som en sjølstendig faktor når en skal grunnlegge nye byer. På den måten har det i det siste oppstått hele vitenskapsbyer som Dubnd, Putschino ved Oka, Akademogorodok i Sibir og Protwino.

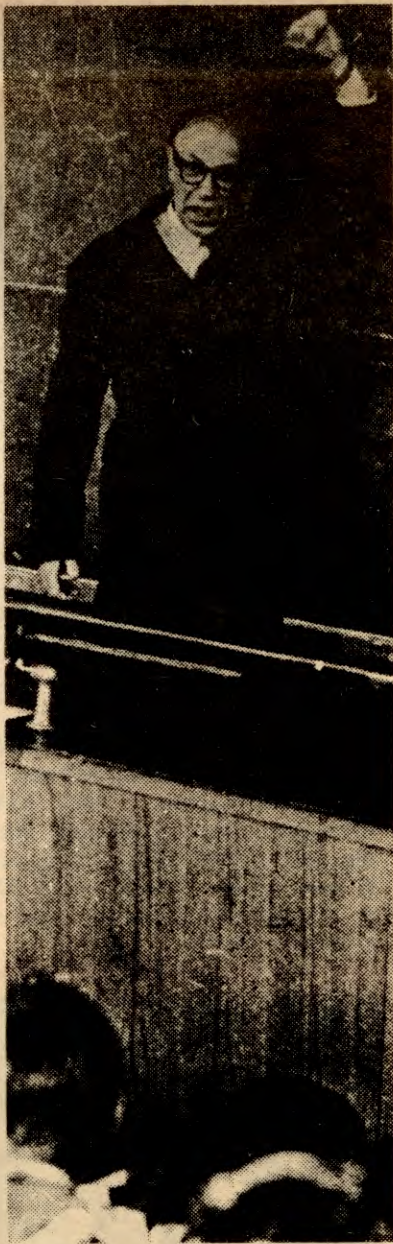
Forskerbyene så vel i Sovjet som i USA tar sikte på å holde vitenskapsmennene borte fra arbeiderklassen og de arbeidende massene.

Hjernetransplantasjon og geniparring

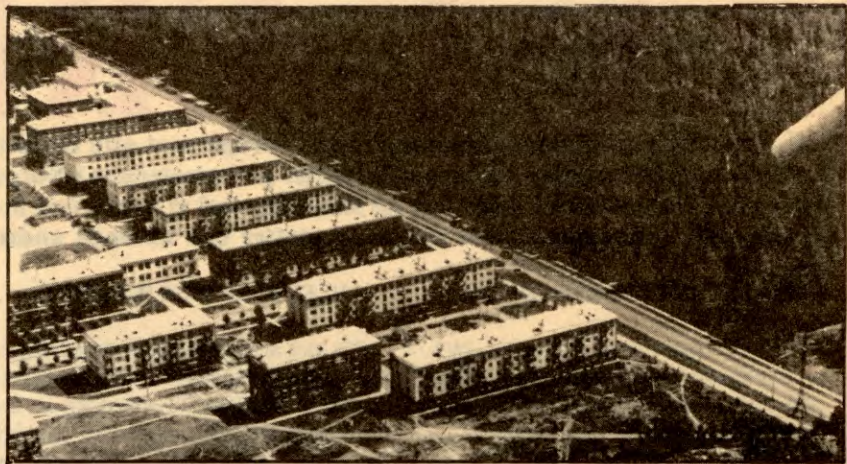
Men sovjetforskere går lenger enn bare å holde genia borte fra arbeiderklassen for å øke «kvaliteten». Det blir

og ført alvorlige diskusjoner om hvorledes de «geniale» evnene skal kunne økes på kunstig måte. Den øst-tyske forskeren Neifach kunne rapportere om eksperimenter med hjernetransplantasjoner hos pattedyr. Han skildret videre inngående hvordan det var mulig å gjøre det samme med mennesker, og fortsetter: «... Det konkrete framlegget til slike forsøk må samfunnet allerede i dag ta stilling til». Han forsikret om at «... metoden skal ikke komme til allmenn bruk, men bare i noen spesielle tilfeller, noen dusin, og på det meste bare for noen hundre eller tusen».

Metoden med hjernetransplantasjoner skulle med andre ord tjene til å utvikle et skikt av «geni-aristokrater».

Bildet: Visepresidenten i det sovjetiske vitenskapsakademiet, Mikhail Lavrentjev «under en forelesning i hydrodynamikk på internatskolen for fysikk og matematikk» i Akademogorodok, en av avlsstasjonene for «genier» i Sibir. Bladet «Sovjet-nytt» skildrer videre forholda slik: «I en liten landsby i Sibir verden aldri hadde hørt om før, var en hel skoleklasse levende opptatt av matematikk. Det er oppdaget flere talenter enn noen hadde ventet. Jeg vet at det i Sibir finnes mange begavede unge jenter og gutter. Det gjelder bare å finne dem og lære dem opp, sier professor Lavrentjev.»

«Vitenskapsbyen» Akademogorodok.

Men det finnes praktisk gjennomførlige, når det gjelder å sikre utvalget til den herskende klassen. Diplombiologen Weiss i Øst-Tyskland står for et slikt innlegg i debatten. Han tok utgangspunkt i en undersøkelse av de beste deltakerne i «olympiaden for unge matematikere» i DDR. Weiss går ut fra at folks «gode» eller «dårlige» evner kan føres direkte tilbake til «sosial-gruppene» til intervjuobjektene, ettersom alle «hindringer for å få utdanning ble fjerna i DDR i 1945». Foreldra til de barna som ble undersøkt ble delt inn i 16 grupper. Øverst rangerte «direktor for et folkeid foretak», på 13. plass kom «yrke uten særlige kjennetegn», som kroppsarbeidere, og helt nederst var «humor uten yrke».

Weiss slo fast at det hos 50,3 pst. av familiene og slektningene til disse matematikerne fantest det i det minste en representant for de tre øverste yrkesgruppene. Dette resultatet framstilte han som «bevis» for at «arv er en nødvendig forutsetning for matematisk-tekniske anlegg» hos et menneske.

Ekteskap skal således rettes inn etter sosial stilling og stand, for at avkommet skal være mest mulig «rent» og «intelligent». Hitler sin kamp for «en sunn arv» blir ført videre.

Den «fødte» kriminelle

Sovjet har i dag en stadig økende kriminalitet og alkoholisme. Årsakene til dette ligger i et samfunn med hard undertrykking og utbytting. Konkurransen i den sovjetiske skolen er beinhard. Her er det plass for geni, men ikke for vanlige elever. Tapere blir det skapt titusenvise av.

For å forklare disse fenomene er teorien om den «fødte kriminelle» satt i system. Malinovskij fra det medisinske fakultetet i Moskva forklarer kriminaliteten slik: «Det fins ei lita gruppe med nedarvet patologisk avvik». Efromson fra Helseministeriet nevnte en rad faktorer som «taler for eksistensen av visse genetiske forutsetninger for sinnssjukdom, kriminalitet osv.» En annen sovjetforsker hevda like godt at «det er i dag kjent at omlag 40 pst. av barna på hjem for unge lov-brytere lider av organiske hjerneskader, og de framviser psykotiske kraktertrekk.»

Et fascistisk diktatur
av Hitlertypen

Når spørsmålet blir stillet: Hvor kommer de riktige tankene fra, svarer raseteoretikerne til Bresjnev: Fra genia, fra overmennesket, fra «på det meste tusen» overmennesker skapt av vitenskapelig eksperiment av Hitlertypen. Vi vet i dag at sovjetisk «vitenskap» ikke minst psykiatri, blir brukt mot opposisjonen, til å sperre folk inne på sinnssykehus osv. Dette er resultatet av en hel «vitenskap», en raselære som ikke på et punkt står tilbake for produkta til Hitler sine raseteoretikere, som utgjorde den «vitenskapelige» grunngevingen for å gasse i hjel 6 mill. jøder. «Geni»-teoretikerne til Bresjnev bekrefter at det i Sovjet ikke bare er et fascistisk diktatur, men et fascistisk diktatur av Hitler-typen.

(Kilder:

«Befreiung» nr. 3/75

«Voprosi Filosofi» nr. 7/70 og nr. 9/72)

Klare ord
fra
Joritsj,
forsker

«Tidligere var utviklinga av evner og dyktighet i all hovedsak avhengig av klassebakgrunn. I dag, når de sosiale vilkåra er like for alle, viser forskjellen mellom mennesker, sett på bakgrunn av evner, seg klarere enn tidligere. Den sosiale forskjellen er uten tvil en faktor som bygger opp om den biologiske forskjellen når det gjelder krefter, utseende og intelligens. Det å oppheve den sosiale forskjellen kan ikke føre til biologisk likhet. Tvert imot, det får den biologiske ulikheten, som tidligere var skjult av sosial ulikhet, til å vise seg enda klarere» (Den sovjetiske forskeren Joritsj).

HVA MÅ GJØRES

BOKS 2072, GRUNERLØKKA, OSLO 5

Foran 8. mars: REIS KVINNEKAMPEN PÅ LÆRESTEDENE!

8. mars demonstrerer kvinner over hele verden mot alle former for kvinneundertrykking. Som studentjenter på lærestedene i Norge har vi sjøl viktige krav å slåss for, og samtidig skal vi bruke den internasjonale kampdagen til å vise at vi støtter den kampen andre fører.

ER VI DUMMERE ENN GUTTA?

VI ER IKKE PRIVILIGERTE!

Hvorfor utgjør jentene bare ca. 38% av studentene på universitetet, og bare 10% ved andre læresteder? Hvorfor er det ikke mer enn ca halyparten av de kvinnelige studentene som fullfører studiene? Jo, fordi jenter under utdanning rammes av en beinhard undertrykking. I dag har ikke jenter samme rett til utdanning som gutter. Når arbeidspresstet øker, eksamenene blir vanskeligere og stadig flere fag lukkes, synker andelen jenter ved disse fagene betraktelig. Dette skjer ikke fordi vi er dummere enn gutta, — nei det er fordi utdanninga overhodet ikke tar hensyn til den særegne situasjonen til kvinnene.

Det sies at studentjenter er privilegerte, — at vi er heldige som får lov til å ta en dyr utdanning. Vi som kjenner undertrykkinga på kroppen hver dag veit at preiket om å være «priviligert» er blank løgn. Det er ikke noe annet enn en tvers igjennom reaksjonær og kvinnefiendtlig ideologi som prøver å skjule hvordan virkeligheten ser ut for oss studentjenter.

Nå finner vi oss ikke i disse mindreverdige forholda lenger! Vi har fått nok av å bli behandla som annenrangs mennesker. Det er vi sjøl som kjenner kvinneundertrykkinga på kroppen, — derfor er det vi studentjenter som må gå i

imperialisme er en nødvendig forutsetning for vår egen frigjøring. Støtte til folkenes kamp mot imperialisme og mot fascisme — og kampen mot imperialistiske overgrep og fascistiske framstøt i vårt eget land — betyr kamp mot kvinnes verste fiender.

LA OSS REISE KRAVA VÅRE 8. MARS!

8. mars er den dagen da vi skal samle tusenvis av kvinner bak de krava som vi studentjenter mener er viktigst akkurat for oss. Denne dagen skal være en styrkeprøve for å vise hvor mange kvinner i dette landet og over hele verden som har tatt opp kampen mot alle former for kvinneundertrykking, sånn som den opptrer på de forskjellige områdene. På de høyere lærestedene har borgerne i DKSF og ledende USV'ere gått sammen om å spre ideen om at studentjenter ikke er undertrykt, at vi ikke har noe å kjempe for. Dette er et klart forsøk på å sabotere kampen mot all kvinneundertrykking, — ei linje for å nedlegge kvinnekampen blant

studentene, forøvrig helt i tråd med SVs behandling av kvinnene under abortsaka og sviket deres under daghjems-kampen nå i høst. SV ser på kvinnene som nyttig stemmekveg, — de viser i sak etter sak at de ikke kjemper for kvinnes frigjøring. Vi studentjenter må slåss for å avsløre alle forsøk på å nedlegge kvinnekampen; vi må stille oss i spissen for våre egne kampkrav og slutte opp om de krava som er felles for alle kvinner.

BLI MED I 8. MARS-GRUPPE!

Den riktige linja for kvinnekampen har full kvinnefrigjøring som mål. Parolegrunnlaget for 8. mars 1977 representerer nettopp denne linja. Kvinnefronten har allerede tatt initiativ til å danne 8. mars-grupper over hele landet. Disse komiteene består av medlemmer av både Kvinnefronten og andre kvinneorganisasjoner, og uavhengige jenter. 8. mars er verken Kvinnefrontens eller noen annen kvinne-

organisasjons dag, og de jentene som sitter i komiteen skal ikke fungere som representanter for den kvinneorganisasjonen de evt tilhører. 8. marskomiteen skal gå direkte ut og organisere mange jenter i diskusjoner og aksjoner foran 8. mars, og mobilisere jenter som ønsker å kjempe mot all kvinneundertrykking til et stort og slagkraftig 8. mars-tog.

Når vi tar opp kampen på alle områder der kvinner er undertrykt, når vi klart og tydelig sier ifra at vi ikke lenger vil finne oss i å bli behandla som annenrangs mennesker, da har vi tatt et viktig skritt i kampen for frigjøring.

I tida framover vil det bli danna 8. mars-komiteer på lærestedene over hele landet. Disse komiteene skal arbeide for at tusenvis av studenter slutter opp om slagkraftige markeringer mot all kvinneundertrykking 8. mars. De skal også diskutere hvilke lokale krav det er viktig å reise på kvinnes internasjonale kampdag. Din innsats trengs i dette arbeidet! Bli med i ei 8. mars-gruppe!

Over hele verden markeres den internasjonale kampdagen. Her ser vi besetningen på den kinesiske fiskebåten «8. mars».

UNGE ELLER UTDANNING?

Det er ikke tillatt for studentjenter å få unger under studietida! Mangelen på daghjems plasser og Lånekassas diskriminering av studentmødre er i første rekke årsaken til at så mange kvinnelige studenter blir nødt til å avbryte utdanninga. Når vi veit at Lånekassa bare gir ett semester utvida låneansiennitet for svangerskap og fødsler, — at vi mister lånet og at gjelda må tilbakebetales dersom vi pga svangerskap må bruke mer enn ett semester over ramma for anvendt studietid, ja da tvinges alle studentjenter til å velge: unger eller utdanning. Denne situasjonen vil vi ikke finne oss i lenger! Vi krever rett til svangerskapspermisjon uten tap av studieansiennitet, til økt stipendandel og til gratis daghjem: vi krever retten til å få unger i studietida.

spissen for kampen for gratis daghjem, for sjølbestemt abort og for å kreve at det foraktelige og reaksjonære kvinnesynet fjernes fra lærebøkene. Men kampen mot kvinneundertrykkinga er ikke bare kvinnes sak. For å nå målet: full frigjøring av kvinnene — må også mennene støtte og ta del i denne kampen.

IMPERIALISMEN EN VIKTIG FIENDE

Studentjenter har viktige krav å slåss for, krav som retter seg mot uthulinga av retten til utdanning og arbeid: mot den ideologiske og materielle undertrykkinga. Samtidig har jenter under utdanning vært blant de som har gått i spissen i kampen mot imperialismen og dens overgrep mot landenes og folkenes sjølstendighet. Vi veit at kamp mot all

Studer RØDE FANE

GRUNNLAGET FOR KVINNE- UNDERTRYKKINGA

Den første artikkelen i heftet gjennomgår kommunistenes linje for kvinnekampen. Den behandler grundig grunnlaget for kvinneundertrykkinga, linja for kvinnekampen i dag og hvorfor bare sosialismen kan gjøre full frigjøring av kvinnene mulig.

Denne linja settes opp i kontrast til den linja de moderne revisjonistene i SV og NKP står for i kvinnekampen. På felt etter felt avsløres det hvordan de borgerlige arbeiderpartienes kvinnepolitikk i praksis tjener borgerskapets interesser.

UTDRAG FRA KLASSIKERNE

Utdrag for marxismens klassikere om kvinnespørsmålet er viktig og interessant lesning. For de fleste vil det sikkert være første gang de sjøl kan studere det Marx og Engels skrev om f.eks. monogamiet, husslaveriet og det frie ekteskapet. Eller Lenins standpunkt til skilsmisse og sjølbestemt abort.

Til sist tar unemmeret også med en foreløpig oppsummering av de erfaringene som til nå er høstet i daghjemskampen. Konkret viser den hvordan samtlige borgerlige partier fra Høyre og Kristelig Folkeparti til SV har gått mot den kampen tusenvis av kvin-

OM KVINNEKAMPEN!

Kort tid før jul kom AKP(m-l)s teoretiske tidsskrift, Røde Fane, ut med julenummer om kvinnekampen. Det bør studeres grundig, ikke minst i arbeidstid fram mot 8. mars. Og for dem som ennå ikke er abonnenter, er det nok en grunn til å bli det.

KRITIKK AV STUDIEBOKA

Numeret inneholder også en kritisk gjennomgang av den kvinnepolitiske studieboka partiet ga ut for ei tid siden. Artikkelen er skrevet av en av dem som deltok i arbeidet med boka. Den slår fast at boka i hovedsak er bra, og at den absolutt bør studeres, men at den også

ner står midt oppe i.

BLI ABBONENT!

Røde Fane kommer med 6 nummer i året, og det koster kr. 50,- å abonnere. Det kan du gjøre ved å skrive til Røde Fane, boks 2046, Grunerløkka, Oslo 5.

8. mars-komiteens hovedgrunnlag:

KAMP MOT ALL KVINNEUNDERTRYKKING!
Sjølbestemt abort nå!
Prevensjonsveiledning i grunnskolen!
Gratis daghjem til alle barn!
6 mnd svangerskapspermisjon med full lønn!
Kvinner krever rett til arbeid!
Kamp mot bruk av kvinner som salgsvare!
Kamp mot all imperialisme!
Solidaritet med frigjøringsbevegelsene!
Full støtte til det chilenske folkets kamp mot fascismen!
Forby «Norsk Front»!

Seint i høst troppet daghjemsaktivister med barn opp på kontoret til finansrådmannen i Oslo, og la fram krava sine. Foto: gratis daghjem til alle barn 8. mars!